

Participativní rozpočet přešel do druhé fáze

Počínaje 1. březnem přejde letošní Participativní rozpočet města Litomyše do své druhé fáze. Ta následuje po etapě přijímání žádostí do dvou kategorií - projekty realizovatelné za 100 a 400 tisíc korun českých. Občané starší 12 let své návrhy mohli vedení města předkládat až do půlnoci 28. února 2023.

„I v rámci čtvrtého ročníku participativního rozpočtu mohl každý občan podat maximálně tři návrhy, včetně těch opakovaných z předchozích let. Věkovou hranici jsme záměrně ponechali tak, aby svůj názor mohla projevit i mladá generace. Z celkových 27 podaných návrhů tvoří 15 žádostí kategorií projekty realizovatelné do 400 tisíc korun českých a 12 se jich nakonec sešlo pro kategorii 100 tisíc korun českých. To je srovnatelné s předchozím ročníkem. I letos jsou mezi přihlášenými opravdu zajímavé projekty a mám velkou radost, že aktivita občanů

města v této spoluúčasti na rozhodování o investicích nepolevuje,“ s potěšením hodnotí starosta města Daniel Brýdl.

Došlé návrhy do konce dubna podle předem definovaných parametrů posoudí Investiční komise MěÚ Litomyšl. Veřejnost pak bude o schválených návrzích hlasovat od poloviny května do poloviny června. Detailní informace o hlasování, stejně jako o dalších pevně stanovených pravidlech k participativnímu rozpočtu, jsou k dohledání na městském webu v sekci participativní rozpočet: www.litomysl.cz/participativni_rozpočet.

Litomyšl čeká rok plný (nejen) dopravních omezení

I v letošním roce Litomyšlana a širokou veřejnost projíždějící Litomyšlí čeká nejedno dopravní omezení. Bude se tak dít v důsledku dlouhodobě připravovaných investičních akcí ze strany vyšších samosprávných organizací, vlastníků sítí nebo přímo města Litomyšl. Přinášíme vám přehled všeho, co se v roce 2023 v tomto smyslu chystá a na co se připravit. Ve čtvrtek 16. února započala rekonstrukce litomyšlského zámku, která potrvá až do roku 2027. To s sebou nese mnohá opatření. „Po celý

letošní rok bude uzavřena městská obrazárna a pravděpodobně i zámecké sklepení. Nebude přístupná francouzská část zámeckých zahrad [s výhledem na piaristický chrám], do které je nutné zajistit volný vjezd pro nákladní automobily společnosti Gardenline. Ta má ve své kompetenci rekonstrukci zámku a práce pod jejím vedením pojedou v prodloužených směnách včetně víkendů,“ upřesňuje Michaela Severová, vedoucí odboru kultury a cestovního ruchu.

strana 3 >

cipativní_rozpočet. Se samotnými přípravami na realizaci veřejností vybraných vítězných projektů pak město Litomyšl začne na konci prázdnin, 31. srpna a bude se jimi následně zabývat po celý podzim.

Z jakých projektů bude odborná komise v průběhu března a dubna vybírat? Namátkově jmenujeme například veřejné griloviště, šachové stolky, oprava sochy sv. Václava v Tomičkově ulici, dokončení areálu Wembley, kolumbárium na městském hřbitově nebo zvířecí hřbitov. Všem přihlášeným projektům přejeme mnoho štěstí.

Závěrem pro připomenutí uvedme, že město v rámci loňského ročníku Participativního rozpočtu realizovalo projekt Revitalizace parku u kapličky na Pohodlí, který se díky masivní podpoře v posledních dnech hlasování stal i absolutním vítězem loňského ročníku. Druhým vítězem se v kategorii do 300 tisíc korun díky podpoře místních občanů stal nápad na vysázení Zeleného pásu kolem Litomyše. Vznikne tak alej podél nově vybudované stezky na Zahájské ulici a je připraven projekt na nový pás zeleně za výstavbou Na Prokopu.

V kategorii do 50 tisíc korun pak největší podporu získaly návrhy Rozkvetlejší Litomyšl, díky kterému se ve městě na jaře vysadí letničkový záhon na křižovatce ulic Zámecká a Tyršova, u prodejny elektro. V téže kategorii vyhrál také projekt Odpočinek, zamýšlení - židovský hřbitov, v rámci něj v blízkosti zdejšího židovského hřbitova vzniklo odpočinkové a naučné místo. **-da-**

Lázně ducha - Kuděj, voni nás nenuděj!

Jedním z důležitých předpokladů pro rozvoj lázní ducha v Litomyšli je existence velkého bohatství, které nám zde zanechali naši předci. A může jít o dědictví hmotné v podobě krásných budov a prostranství, ale i ne-

hmotné. V letošním roce jsme se rozhodli, že vám trošku víc představíme českého novináře, cestovatele, překladatele a spisovatele Zdeňka Matěje Kuděje. Možná nevíte, ve kterém domě v Litomyšli tento bohem dožíval, že je pohřben na místním hřbitově a že v regionálním muzeu mají jeho toulavé boty. Číst z díla Matěje Kuděje bude i režisér Jan Hřebejk, čekají nás komentované prohlídky zmíněného domu, Kudějovský kvíz i soutěž Po stopách Matěje Kuděje.

strana 8 >

2 První letošní zasedání zastupitelstva

5 Dobrá zpráva ze státního zámku Litomyšl

23 Sportovci z Litomyše uspěli v regionální anketě

Usnesení rady města

■ RaM souhlasí s tím, aby Městská knihovna Litomyšl podala žádosti o dotace v rámci dotačního programu Pardubického kraje.

■ RaM souhlasí s uzavřením Smlouvy o podmínkách provedení stavby s Pardubickým krajem jako stavebníkem na realizaci nové výjezdové základny ZZS PAK v Litomyšli na trvalý zábor cca 2.800 m² a dočasný zábor cca 61 m² pozemků ve vlastnictví města v k. ú. Litomyšl na provedení výstavby nové základny ZZS s tím, že dotčené pozemky s trvalým zábohem budou bezúplatně převedeny do vlastnictví kraje.

■ RaM schvaluje poskytnutí dotací na podporu činnosti sborů dobrovolných hasičů. RaM schvaluje uzavření veřejnoprávních smluv o poskytnutí dotace a pověřuje starostu podpisem smluv.

■ RaM souhlasí a doporučuje ZaM odsouhlasit podmínky zveřejnění záměru užití (pronájem, výpůjčka) či zcizení (prodej, darování, směna) pozemků a budovy "Kláry". Soutěž bude připravena jako dvoukolová soutěž o návrh s podmínkami dle přílohy.

www.litomysl.cz/rada_mesta/usneseni

Starostova odpověď

Úklid psích exkrementů na ulici Z. Kopala před garážemi na šterku, v okolí trávy, za barákem, celá J. E. Purkyně. Opravdu musíme svoje děti neustále upozorňovat, aby do toho nešlápły?

Vážená paní, děkuji za Váš námět. Téma „psích hovínek“ je věčné, odpovídal jsem na ně již několikrát, ale samozřejmě rád odpovím znovu.

V první řadě jde o každého jedince. Jak na straně majitelů psů, tak i ostatních občanů - jde o slušnost, odpovědnost, komunikaci a sounáležitost. Tedy každý majitel psa by měl po svém miláčkově uklízet a je právo každého, kdo uvidí majitele psa, že exkrementy neuklízí, slušně jej o to požádat - a já prosím Vás, abyste tak činili - samozřejmě ve vší slušnosti a bez agresivity. Pokud hovoříte o konkrétní lokalitě u bytů Z. Kopala, je velmi pravděpodobné, že jde o "dárcečky" od majitelů psů či majitele psa z těchto domů. Jsem přesvědčen, že se mezi sebou znáte, že máte Sdružení vlastníků či nějakou jinou možnost, jak se navzájem oslovit a toto téma uvnitř komunity řešit.

Nicméně chci Vás ujistit, že město dlouhodobě platí jednoho člověka pouze a jen na úklid psích exkrementů. Na Váš dotaz jej upozorníme.

Rozpis činnosti je zde, ve Vaší lokalitě by měl pravidelně uklízet pondělky:

Pondělí: U Nemocnice (J. E. Purkyně • Z. Kopala • Mařákova) • 9. května • Dukelská

Úterý: Partyzánská • K Markovu mlýnu • Benátská • Za Sokolovnou (Fügnerova • Sluneční) • U Plovárny

Středa: Šantovo nám. • Umrličí • Rektora Stríteckého • Záhradí (Portmanka • T. Novákové • Jiráskovo nám. • M. Kuděj)

Čtvrtek: Zahájí (Jabloňová • Hříčská • Kornická) • Na Lánech • Havlíčkova

Pátek: U Školek • Sokolovská • MOL Benzina • Husova čtvrt

Jsem přesvědčen, že velká většina majitelů psů se chová slušně a odpovědně, sám vídám často naše spoluobčany, že vzorně se sáčkem exkrementy uklízí, ale většinou pak stačí jeden či dva nezodpovědní jedinci v ulici a výsledek je bohužel vidět.

S pozdravem **Daniel Brýdl**, starosta města

Uvedený příspěvek ze Starostovy odpovědi byl redakčně upraven a zkrácen. Všechny příspěvky v původním znění najdete na webu www.litomysl.cz, součástí rubriky je i formulář na vkládání nových dotazů.

-red-

Jarní úklid posypového materiálu

Vážení spoluobčané, v průběhu března začne jarní úklid posypového materiálu všech komunikací a chodníků. Úklid bude probíhat blokovým čištěním ulic. Přesný začátek úklidu určíme dle počasí, ale jednotlivé úseky budou s týdenním předstihem označeny přenosným dopravním značením s daty. Úklid začne na sídlišti „Vertex“ od ulice Dukelská. V dubnovém výdání bude zveřejněn úplný harmonogram úklidu.

Josef Beránek, Městské služby Litomyšl

Usnesení zastupitelstva

■ ZaM schvaluje základní ceník na obvyklé ceny na prodej městských pozemků v jednotlivých katastrálních územích města a obcích, kde město vlastní pozemky.

■ ZaM souhlasí s podmínkami zveřejnění záměru užití (pronájem, výpůjčka) či zcizení (prodej, směna, darování) pozemků a budovy "Kláry". Soutěž bude připravena jako dvoukolová soutěž o návrh s podmínkami dle přílohy.

■ ZaM schvaluje podání dotační projektové žádosti „Městská knihovna v Litomyšli“ do Výzvy IROP - KNIHOVNY - SC 4.4 [MRR]. Max. výše dotace může dosáhnout až 85% ze způsobilých

výdajů akce. Cílem projektu je modernizace objektu, zajištění bezbariérovosti a zpřístupnění nových prostor.

■ ZaM souhlasí s podáním projektové žádosti o státní dotaci „Litomyšl - cíle cest - rozhledna“. ZaM schvaluje realizaci a financování akce „Litomyšl - cíle cest - rozhledna“.

■ ZaM vydává Obecně závaznou vyhlášku města Litomyšle, o nočním klidu v roce 2023

■ ZaM schvaluje pojmenování nového parku „Park Zdeňka Kopala“ v městské části Litomyšl-Město v oblasti jižně od ulice Z. Kopala.

www.litomysl.cz/zastupitelstvo/usneseni

První letošní zasedání zastupitelstva bylo plné diskuzí

V průběhu prvního letošního zasedání zastupitelstva města projednali zastupitelé v rámci majetkoprávních, finančních, dotačních a územních záležitostí hned několik zásadních bodů. Dne 23. února 2023 tak v sále hotelu Zlatá Hvězda nejednou došlo k živé diskuzi nad tématy jako objekt vila Klára, nový domov pro seniory, spalovna komunálního odpadu, výstavba nové rozhledny nad Rasovnou v rámci projektu Cíle cest nebo výstavba nového domova mládeže pro místní střední školy.

První větší debata v do té doby poklidném plynutí jednání nastala s bodem týkajícím se zveřejnění záměru užití či převodu vlastnictví pozemků a budovy vily Klára a vyhlášení dvoukolové soutěže o návrh na možné realizace v rámci tohoto areálu. Se svou interpelací k tématu vystoupili Josef Štefl, člen KDU-ČSL, Lubomír Sršeň, člen ČSSD a NK pro Litomyšl, Petr Jiříček a Alena Fiedlerová, oba z řad KDU-ČSL. Ve svých individuálních projevech vyjádřili vlastní postoje k možné demolici objektu, obavy ze ztráty zázemí a skladových prostor pro Národní festival Smetanova Litomyšl, stanovisko k návrhu umístit do prostor vily Klára kompletní zázemí místní ZUŠ nebo CSP. Starosta města Daniel Brýdl vedl s interpelujícími zastupiteli konstruktivní diskuzi a ujistil přítomné, že je sice v zájmu města najít pro daný areál co nejvíce možných návrhů na revitalizaci, stejně tak je ale důležité zachovat manévrovací prostor pro město v případě, že by ani jeden z návrhů nesplňoval většinové představy o nové podobě místa a nebo že by se v budoucnu objevil vhodný dotační titul, který by samo město mohlo využít pro vlastní záměry se zmíněným objektem. Ubezpečil také, že v tomto duchu vedení města i koná.

Podobně čilou diskuzi vyvolal též bod týkající se podání projektové žádosti o státní dotaci „Litomyšl - cíle cest - rozhledna“. Ve smyslu nesouhlasu zasahování městských urbanistických záměrů do soukromí občanů města k němu interpeleoval Petr Jiříček, KDU-ČSL, a Michal Kortýš, ODS, a to i přesto, že se jmenovaným daný urbanistický projekt jinak zamlouvá. Ze strany veřejnosti se k tématu před přítomnými vyjádřila paní Eliášová s partnerem, která poblíž místa, na kterém je stavba nové rozhledny uvažována, trvale pobývá. Starosta potvrdil, že s ohledem na vznesené výtky naplánoval pro zainteresované strany schůzku s architektky, v rámci které bude chtít věcnou diskuzi dojít k všestranně přijatelnému řešení, stejně jako se to podobným způsobem povedlo i v případě vyjednávání s občany o nové podobě nadchodu přes I/35 u polikliniky.

Zastupitel Lubomír Sršeň, člen ČSSD a NK pro Litomyšl, v průběhu jednání vystoupil ještě několikrát, a to k tématům nový domov důchodců a normy MPSV, spalovna komunálního odpadu a výstavba nového internátního domova mládeže. Starosta Daniel Brýdl, stejně jako místo-starosta Radomil Kašpar, podali k jednotlivým tématům vysvětlení a ujistili přítomné, že všechna zmíněná témata aktivně komunikují a řeší s vedením kraje, a to i přesto, že jsou plně mimo kompetence vedení města. Detailní zápis ze zasedání zastupitelstva naleznete na webu města v sekci Zastupitelstvo města: www.litomysl.cz/zastupitelstvo/usneseni.

Příště se zastupitelé setkají 20. dubna 2023. Veřejnost je, jako vždy, zvána i na toto jarní jednání.

-da-

Litomyšl čeká rok plný (nejen) dopravních omezení

strana 1 >

Pro stavebníky bude rovněž vyhrazen prostor za zámek nad bývalým amfiteátrm, čímž se zkomplikuje průchod ze Zahájské ulice na Jiráskovu přes zámecké zahrady. Bude nezbytné projít celým anglickým parkem a obejít zámek cestou za Kočárovnu kolem veřejných toalet přes horní a první nádvoří. Cesta tak bude o něco delší, i přesto ji však město nehodlá s ohledem na frekventované užívání obyvateli Litomyšle uzavírat. Pravděpodobně také přibude oplocení kolem budovy zámku na prvním nádvoří a dojde k omezení parkování v horní části náměstí Václava Havla. V tuto chvíli není jasné, zda natrvalo nebo jen nárazově. Toto omezení se samozřejmě nejvíce dotkne svatebčanů, pověřeni pracovníci z řad městského úřadu jsou však připraveni svatebčanům pomoci v řešení této situace. Pro vozidla stavby bude vjezd do prostoru náměstí Václava Havla umožněn ze silnice II/358 z ulice Zámecká.

Jak již zaznělo v médiích, rekonstrukce zámku se dotkne i festivalu Smetanova Litomyšl. Konat se v letošním roce bude od 15. června do 2. července výjimečně v areálu zimního stadionu, který se na dobu konání Smetanovy Litomyšle stane festivalovou halou. Ani v této souvislosti se veřejnost bohužel nevyhne dopravním restrikcím. „Koncerty plánované do zámecké jízdárny a piaristického kostela v těchto objektech zůstávají, takže po dobu jejich konání bude omezen průjezd Jiráskovou ulicí. Na to je ale litomyšlská veřejnost už za ta léta konání festivalu zvyklá. Nově ale místo obvyklé uzavírky Zámecké ulice bude v průběhu večerních pořadů uzavřen průjezd kolem hřbitova,“ vysvětluje ředitel festivalu Jan Pikna. Do přilehlé Prokešovy ulice bude v průběhu festivalového dění umožněn vjezd rezidentům, jinak bude tato ulice k dispozici návštěvníkům festivalu jako parkoviště. Na parkoviště pod atletickým stadionem se bude zajíždět z ulice U Plovárny. Z důvodu nutnosti volného průjezdu pro kamiony s divadelní technikou bude po celou dobu konání Smetanovy Litomyšle vyznačen zákaz parkování podél budovy šaten městské plovárny. „Předpokládáme, že se na parkovištích vystřídají odpolední návštěvníci plovárny s těmi večerními, festivalovými hosty,“ uvažuje ředitel

a současně se omlouvá: „I tak je ale třeba počítat s tím, že počet parkovacích míst se v dané lokalitě nakonec kvůli festivalu sníží a řidiči na několik večerů přijdou o oblíbenou zkratku kolem plovárny. Snad nám to odpustí.“

1. března započnou práce na rekonstrukci druhého nadchodu nad silnicí I/35 u Smetanova domu. Pro pěši bude lávka uzavřena pravděpodobně už od 2. března, postupně dojde k demontáži zábradlí, odstranění asfaltového povrchu a proběhnou i další přípravné práce pro následnou demolici mostovky. Ta je zamýšlena v termínu od 17. března do 19. března a v jejím průběhu dojde k plné uzavírci silnice I/35. Objízdné trasy pro vozidla nad 3,5 metru výšky povedou v obou směrech z důvodu neprůjezdnosti pod železničním viaduktem v ulici T. G. Masaryka přes Smetanovo náměstí. Pro vozidla do výšky 3,5 metru pak v obou směrech po ulici T. G. Masaryka. Pro další fáze rekonstrukce, která potrvá až do 31. října letošního roku, bude provoz na silnici I/35 v daném úseku zúžen na dva jízdní pruhy.

Prvním březnem bude také zahájena rekonstrukce plynovodu v ulicích Nerudova, Vodní valy, Šmilovského a na Smetanově náměstí. Práce budou rozděleny do tří etap, první z nich odstartuje 1. března a potrvá do 7. května. Ponese s sebou úplnou uzavírku ulice Nerudovy a části Vodních valů v úseku od kina Sokol po sídlo společnosti Kubík. Odtud také až po služebnu Policie ČR bude provoz na ulici Vodní valy pro dopravní obsluhu dočasně zprovozněn v obou směrech. Ulice Nerudova se v návaznosti na vykonané práce dočká místo asfaltových povrchů pokládky žulových kostek. Další dvě etapy budou zahájeny počátkem července a dotknou se zejména částí Smetanova náměstí. O konkrétních detailech vás budeme včas informovat.

Další uzavírka čeká tranzitní dopravu napříč městem v úseku od okružní křižovatky na silnici I/35 u hotelu Dalibor po křižovatku ulice Zahájská a Havlíčkova. Důvodem jsou opravy chodníků a povrchu silnice II/360 v daném úseku. Objízdná trasa povede obousměrně po silnici I/35 a také po silnici směrem na Kornice a Sloupnici. Uzavírka bude rozdělena do tří etap, první započne 13. března a potrvá

do 2. dubna. Provoz bude v rámci ní uzavřen od malé okružní křižovatky u Botany po ulici Zahájská, opravy se v této etapě budou týkat zejména chodníků v dané lokalitě. Do uzavřeného úseku bude povolen vjezd pouze rezidentům a zásobování. Obousměrný provoz z ulice Zahájská do Smetanova náměstí bude bez omezení. Od 17. března do 19. března bude navíc komunikace dočasně zprůjezdněna z důvodu objízdné trasy při uzavírci silnice I/35 [demolice části nadchodu u Smetanova domu]. „Další dvě etapy potrvají až do 7. května a dopravní restrikce na ně navázané se veřejnost opět včas dozví. Pro tuto chvíli bych však rád upozornil na skutečnost, že autobusová zastávka Litomyšl-Botana bude pro linkovou i městskou hromadnou dopravu v průběhu všech tří fází realizace zrušena bez náhrady. Linkové autobusy budou operovány po I/35. Městský autobus od Smetanova náměstí odbočí z ulice Havlíčkova vpravo na ulici Zahájská a danému úseku se tak v rámci své jízdy vyhne,“ doplňuje Miloslav Cink, referent odboru místního a silničního hospodářství.

Další připravovanou investiční akcí ze strany města a plynáren je rekonstrukce kanalizace, vodovodu a plynovodu a následně oprava asfaltového povrchu v ulici Portmanka. Předpokládá se, že práce poběží od dubna do srpna letošního roku a v dané ulici dojde k plné uzavírci provozu.

Ve stejném termínu, od dubna do srpna 2023, Ředitelství silnic a dálnic připravuje opravu asfaltového povrchu od světelné křižovatky po vjezd směrem na Svitavy. Provoz na silnici I/35 bude v tomto období zúžen do dvou jízdních pruhů.

„Co se dopravní situace v Litomyšli týče, nevyhne se to na jednoduchý rok. Rád bych tímto spoluobčanů požádal o shovívavost a trpělivost. Chápeme, že jejich každodenní život bude plánovanými akcemi ovlivněn zásadně. Věřím nicméně, že stavební firmy opět udělají vše pro to, aby se doba nutná na plánované opravy co nejvíce zefektivnila, a pokud to bude možné, i zkrátila,“ žádá veřejnost místostarosta města Radomil Kašpar.

-da-

Nadační fond pro rozvoj zdravotnictví Litomyšlska obdržel už přes 3 miliony korun

Nadační fond pro rozvoj zdravotnictví Litomyšlska, který letos již osmým rokem směřuje veškeré své úsilí k zvýšení dostupnosti a kvality zdravotní péče pro všechny občany mikroregionu Litomyšlska, dosáhl v minulém roce celkové vybrané částky od svého založení přes tři miliony korun.

Přesná částka, na které se vloni výše příspěvků ze stran veřejnosti ustálila, bude sice známa až letos v dubnu spolu s výroční zprávou, již nyní ale můžeme s jistotou říci, že výše avizovaná hranice byla pokořena. Fond v minulém roce investoval mimo jiné do Litomyšlské nemocnice do pořízení přístroje NanoScope pro Ortopedické oddělení a do podložních klínů pro rentgenové vyšetření a inkubátoru na ohřev kontrastní látky pro Radiologické oddělení ve výši 441.042 korun českých.

„NanoScope je v podstatě zmenšeninou Atroskopické věže, díky níž je možné mini invazivně provádět nanoskopické výkony kamerou o velikosti 1,5 mm. Tímto způsobem lze s minimální zátěží pro pacienta ošetřit malé klouby

na rukou, nohou či zápěstí, stejně jako na kolena a hleznu. U některých pacientů je díky přístroji dokonce možné provádět podobné výkony v lokální anestezii. Litomyšlská nemocnice se s pořízením tohoto zařízení stala jedním z mála pracovišť v České republice, kde se ošetření tohoto typu provádějí,“ vysvětluje výhody užití nového přístroje MUDr. Vít Heblt, zástupce primáře ortopedického oddělení.

Radiologické oddělení díky novému inkubátoru pro ohřev kontrastní látky zase garantuje nižší riziko nežádoucích účinků u vyšetření CT, v průběhu kterého se pacientům podává kontrastní látka sloužící k odlišení jednotlivých anatomických struktur, zobrazení a zvýraznění patologie orgánů a funkčního zobrazení tkání. Kontrastní

látka zahřívá na tělesnou teplotu výrazně snižuje riziko nežádoucích událostí, jako je například praskání žil. Vyšší komfort a lepší fixaci a stabilizaci pacientů při speciálních projekcích v rámci rentgenového vyšetření lékařům nabízí dva nové podložní polohovací klíny 15°. Díky nim dochází k správnému provedení snímku, nižší chybovosti zobrazení a následnému lepšímu zobrazení, což eliminuje nutnost opakovat vyšetření a vystavit pacienta další radiční zátěži. Klíny jsou vyrobeny z umělohmotného materiálu, který rentgenové záření téměř neabsorbují. Navíc je ho možné lépe dezinfikovat.

Komunikace s veřejností byla v loňském roce posílena vytištěním nových letáků a instalací nového banneru v areálu nemocnice. V současné době je na transparentním účtu nadačního fondu více než 450 tisíc Kč www.kb.cz/cs/transparentni-ucty/107-9800960297].

Více informací o nadačním fondu k dohledání na webu: <https://nadace.litomysl.cz/>

-da-

KDU-ČSL

Dovolím si zareagovat na myšlenku přestavět vilu Klára na ZUŠ z řad Nestraníků publikované v předcházejícím čísle Lilie. Jako emeritní ředitel hudebky za ten nápad samozřejmě děkuji, ale jako jeden ze správců městské pokladny toto nadšení nesdílím. Vysvětlím proč. Naše Zuška má dvě budovy. Nabízí 22 učeben z toho 5 speciálních učeben jako např. taneční, divadelní učebnu a další odborné zázemí. Ve vile Klára by se patrně podobné zázemí pro výuku našlo, ale zcela jistě by chyběl koncertní sálek, ale i taneční sál a další administrativní zázemí. Je tedy jasné, že myšlenka opuštění stávajících budov by sebou nesla nutnost přístavby. Při znalosti

podobných projektů (Pardubice, Aš, Podbořany atd.) je jasné, že se pohybujeme výrazně nad 100 mil. Kč. Představa, že prodáme staré budovy, abychom měli peníze na opravu je jistě lákavá, ale nese sebou riziko, že se vzhledem k specifičnosti vnitřního uspořádání starých budov nenajde dostatečně zaujatý movitý kupec. Navíc se znalostí potřeb financování dalších městských projektů (Knihovna, Dům u Rytířů, Domov pro seniory či kanalizační síť pro novou výstavbu atd.) mě nepřijde myšlenka nové Zušky jako reálná. Setkal jsem se s názorem, že je pro Smetanovo město ostudou, že hudební škola nemá dostatečně honosnou

budovu, tak jako je tomu v jiných městech (Bechyně, Holice, Liberec). To je určitě pravda. Sám jsem v dávné minulosti rozvíjel myšlenku přestavby pedagogického internátu v piaristické koleji na hudební školu. Tehdy jsem ale pro to nenašel u vedení města pochopení. Závěrem musím konstatovat, že přestože zázemí nemá Zuška ideální, odvádí neskutečně dobrou práci, kterou ocenilo i nedávne šetření české školní inspekce. Je to ale především díky skvělému pedagogickému sboru a já kolegům učitelům za ni děkuji.

Radomil Kašpar,
emeritní ředitel ZUŠ a místostarosta města

ODS

Vážení přátelé,

před několika dny uplynulo 100 dní od doby, kdy jsem byl zvolen radním našeho krásného města a rozhodně nemohu říct, že se během této doby nic zásadního nestalo. Rád bych zmínil témata, která budí pozornost a kterým se intenzivně věnujeme:

1. **Vila Klára** – Před více než dvěma lety odkoupilo město vilu od Pardubického kraje a minulý zastupitelstvo se neúspěšně pokusilo zrealizovat jeden z dvou záměrů. O totéž se chceme pokusit podruhé – najít vhodný záměr. Rada předložila zastupitelstvu návrh na dvoukolovou soutěž, kdy v prvním kole je snahou posbírat co nejvíce záměrů a nápadů. Do 2. kola budou osloveni vybraní uchazeči, kteří detailně rozpracují své záměry. Stanovisko ODS je dlouhodobě stejné – chceme, aby tato nemovitost sloužila veřejnosti, a především našim občanům. Nejlépe si ji však ponechat v majetku města a případný prodej řešit až jako poslední možnost.

Proto se ztotožňujeme i se záměrem ZUŠ, který byl prezentován Nestraniky v minulém Lilii.

2. **Hala Sportcentra** – Nebylo jediné jednání rady, kdy bychom neřešili situaci týkající se provozu a případných rizik, která hrozila odpojením haly od dodavatelů energií. Současný nájemce má halu v pronájmu do 30.6.2023 a na další období byla vypsána soutěž na nového provozovatele.

3. **Výstavba bytů na Havlíčkově ulici** – Nikoho netěší aktuální stav staveniště, ale berme prosím v potaz, že se jedná o stavbu soukromého investora, kde s ohledem na stav podloží a zjištěné okolnosti probíhá legitimní změna stavby před dokončením.

Možnosti města jsou omezené, nicméně při prodeji části pozemků, na kterých je stavba realizována, byla sjednána výhrada zpětné koupě a předkupní právo do doby dokončení hrubé stavby budovy v dané lhůtě. Aktuálně byla opravena část komunikace v ulici F. Vognera,

která byla stavbou poničena a náklady budou vymáhány po stavebníkovi.

4. **Oprava zámku** – Jistě jste zaregistrovali, že se na zámku začalo s opravou. NPÚ při této opravě bude revitalizovat a rekonstruovat vnitřní prostory, fasádu, střechy a komíny. Zde mě nesmírně mrzí, že komunikace ze strany NPÚ či pana kastelána vůči městu není intenzivnější. Tempo je vražedné – dle smlouvy do 31.10.2023 se musí proinvestovat 240 mil. Kč a dalších 316 mil. Kč nejen na opravu fasády až do roku 2027.

5. **Vyhlička na Litomyšl** – Poslední projekt budící emoce je plánovaná vyhlídka z lodních kotlen nad Rasovnou. Mám za to, že byt se jedná o stavbu dočasnou a veřejnou, tak by neměla zásadně zasahovat a omezovat vlastnictví soukromých osob. Budeme se snažit o dohodu s majiteli přilehlých nemovitostí, případně o změnu lokality plánované vyhlídky.

Ing. Lukáš Novák, radní za ODS

Generace 89

UKLÍDME ČESKO – Uklídme Litomyšl a okolí: SOBOTA 1. DUBNA

Tisíce lidí se každé jaro vydávají ven, aby svému životnímu prostředí odlehčili tím, že z něj odnesou odpadky. V Litomyšli tato tradice zakořenila a **letos již podeváté máme příležitost spojit síly** a tímto způsobem poděkovat svému okolí za to, že se v něm žije dobře.

Pokud máte chuť rozšířit zástupy těch, kteří vymění svůj čas a energii za uklizenou ulici, cestu, les či vodní tok, **podnikněte těchto 5 kroků:**

- Sami si určete, kde chcete uklídit. Pokud si nejste jistí, můžeme vás nasměrovat do míst, kde je to potřeba nejvíce.
- Dejte vědět, že se chcete přidat (vavrin@generace89.cz nebo 734 81 15 81). Pošleme instrukce a online mapu Litomyšle, kde jsou uklízená místa registrována.
- V týdnu před 1. 4. si vyzvedněte pytle na odpad v IC na náměstí.
- Uklíďte místo. Pokud vám nevyhovuje sobota, domluvíme se na jiném dni tak, aby pytle ne-

zůstávali v místě dlouho (svoz z nahlášených míst proběhne v pondělí 3. 4.)

- Po úklidu nám **napišete (sms či e-mail nezávazně nechal) a kolik vás bylo.**

Za pytle a jejich odvoz jsme vděční partnerům akce – SUS Litomyšl a MěS Litomyšl.

Za litomyšlské luhy, háje a pangejty děkuje

Jan Vavřín, Generace 89

DiscoverEU

aneb VLAKEM ZDARMA PO EVROPĚ

Jistě mi dáte za pravdu, že pro většinu mladých lidí je cestování do zahraničí běžnou součástí jejich životů. Poznávací výlety, roadtrip s partou kamarádů či dobrodružné výpravy za přírodními krásami jiných zemí. Co byste ale řekli na to, že **při těchto cestách je možné ušetřit značné finanční prostředky**, které by bylo jinak nutné vynaložit na dopravu? Řešení přináší soutěž DiscoverEU.

Jedná se o akci programu **Erasmus+** nabízející

mladým lidem ve věku 18 let možnost získat časovou jízdenku (až na jeden měsíc) na cesty po Evropě, a to zcela zdarma! Přihlásit se mohou jak jednotlivci, tak až pětičlenné skupiny za předpokladu, že všichni cestující splňují soutěžní podmínky.

První kolo této soutěže proběhlo již před pěti lety a za dobu její existence využilo bezplatné jízdenky zhruba 165 000 teenagerů ze všech zapojených států. V rámci poslední výzvy bylo z Česka vybráno přesně 1100 uchazečů, což znamená, že jízdenku získal každý druhý přihlášený. Nové kolo podávání přihlášek do soutěže začne již v březnu 2023.

Pokud vás tento projekt zaujal, doporučuji, abyste navštívili web DiscoverEU, kde zjistíte bližší informace k soutěži a kde po spuštění nové výzvy můžete provést registraci.

Tak hurá do Evropy vstříc novým zážitkům!

Pavel Kovář, Generace 89

Dobrá zpráva ze státního zámku Litomyšl

V úterý 14. února 2023 proběhl k naší velké radosti první kontrolní den k zahájení dlouho očekávané rekonstrukce litomyšlského státního zámku, a tak se mnohaleté úsilí širokého týmu lidí, kteří se podíleli na přípravách této velké stavební akce, postupně promění ve skutečnost.

Cílem obnovy je zastavit chátrání památky tam, kde je nejvíce zasažená zubem času. Na prvním místě jsou to střechy a krovy hlavní budovy zámku a také sgrafitová výzdoba vnější fasády, figurální sgrafito arkádového nádvoří a sgrafita třetího nádvoří.

Přidanou hodnotou této rekonstrukce je obnova celé řady vnitřních prostor zámku, které do této chvíle sloužily jako provozní či skladovací prostory, případně jejich stav neodpovídal současným nárokům na prezentaci.

Jak každý ví, tak v prvním patře zámku se nacházejí historické interiéry, jimž jsme před dvěma lety vrátili původní funkci na základě archivních pramenů, a tak provázíme skupiny návštěvníků po velkolepém bytě předposlední generace Valdštejnů a dáváme nahlédnout i do poslední soukromé éry Thurn-Taxisů.

Díky rekonstrukci však postupně zpřístupníme také celé druhé patro zámku s oblíbenou vyhlídkou na druhé arkádě. Z výčtu nových expozic chci uvést především část věnovanou fundusu historického divadla. Do dnešní doby se zachovalo přes dvacet kompletních sad divadelních kulís (palác, vězení, kavárna ad.), které se nacházejí v depozitáři, nová stálá výstava tyto poklady z 18. století odhalí veřejnosti. Současně bude nevyužitá část souboru divadelních dekorací uložena v novém depozitáři s řízeným klimatem. Do této jinak strážené místnosti však budou moci přichodit dokonce nahlédnout díky proskleným dveřím přímo z divadelní expozice.

Prvním kontaktem návštěvníka se zámekem bývá zpravidla pokladna, která se nachází v přízemí zámku vpravo od vstupu na arkádové nádvoří. Po rekonstrukci dostane podobu moderního návštěvnického centra; v zámku nebude chybět ani odpovídající informační systém. Modernizace se dočkají i návštěvnické toalety, jejichž obnova však byla zahájena nezávisle na této velké stavební akci již v prosinci 2022 z vlastních prostředků NPÚ.

Aby mohl zámek bez problémů fungovat, potřebuje mít také nezbytné provozní zázemí – kanceláře správy zámku, ale i dílny, šatny pro zaměstnance, skladovací prostory, depozitáře pro movité kulturní památky, které NPÚ spravuje, místo pro uložení zahradní techniky, neboť se staráme o dvě cenné památky zahradního umění – francouzskou zahradu a přírodně-krajinářský park. Tyto technické provozy musely do této chvíle fungovat přímo v hlavní budově zámku; budovy předzámčí (pivovar, jízďárna či konírna), jak si stále mnozí myslí, totiž již desítky let k zámku majetkově nepatří, vlastní je město Litomyšl a užívají je další instituce [Zámecké návrší, Smetanova Litomyšl, Regionální muzeum Litomyšl atp.]. Tolik chybějící zázemí správy zámku se tedy vrátí do objektu k tomu historicky určenému, a sice do Panského domu, kde bývala mateřská škola. Díky tomu se uvolní mnoho prostor na zámku, které budeme moci zpřístupnit pro veřejnost.

Panský dům projde rovněž generální rekonstrukcí včetně inženýrských sítí, repase historických prvků – oken, dveří, parketových podlah, oprav fasády, a v neposlední řadě také zahrady,

kteřou budeme moci příležitostně zpřístupňovat. Opravy se dočká ohradní zeď francouzské zahrady směrem od kapličky k saletu, kde bude zachováno kamenné zdvo a zapraveno maltou do líce. Součástí rekonstrukce je i vnější plášť samotného saletu.

Generálním projektantem rekonstrukce je Ateliér TŠ v čele s Ing. arch. Tomášem Šantavým, generálním dodavatelem rekonstrukce je společnost Gardenline.

Akce je financována jednak z evropských prostředků IROP (Integrovaný regionální operační program) ve výši 243 849 055,50 Kč, jednak ze státních prostředků z programu Péče o národní kulturní dědictví ve výši 425 000 000 Kč. Jak už bylo ze strany NPÚ uveřejněno dříve, s ohledem na průtahy výběrového řízení a podmínky dotačního programu IROP, zbývá na realizaci oproti původním plánům, pouze deset měsíců, muselo dojít k razantním úpravám harmonogramu prací, aby byly prioritně dokončeny práce podléhající pravidlům tohoto dotačního titulu [zejména střechy a interiéry 2. patra] s termínem dokončení už v prosinci roku 2023. Etapy z druhého zdroje financování budou rovněž zahájeny, ale s termínem ukončení v roce 2027.

Než se budeme moci potěšit prvními výsledky rekonstrukčních prací, bude to ještě nějakou dobu trvat, ale deset měsíců uteče jako voda, a tak věřím, že společně zvládneme překlenout toto období, kdy bude pohyb v zámeckém areálu nejvíce omezen. Pro vlastní stavbu bylo zřízeno zařízení staveniště v prostoru francouzské zahrady, dále na severní a východní straně zámku. Je to nezbytné pro pohyb všech profesí stavebních firem a techniky, jejíž součástí musí být kvůli časové tísní také dva velké jeřáby, které zajistí zásobování stavby a přesun materiálů do krovů. Takto rozsáhlé ohrazené staveniště je důležité zejména kvůli ochraně a bezpečnosti lidí.

Kdo byl zvyklý procházet zámeckým areálem ze Zahájské ulice, měl by vyrazit s časovou rezervou, protože cesta v parku od grotty směrem k zámku je uzavřená kvůli staveništi. Z ulice Zahájské je tedy nutné v parku odbočit vlevo cestou podél pomníku se sochou Iva a dále nahoru a vlevo kolem rybníčku na cestu za kočárovnu (nyní provozovna Továrna na Sushi), odkud se přes horní část prvního nádvoří vyjít do města oběma branami.

Na dotazy, proč nemůže být zařízení staveniště na prvním nádvoří, musím jen zopakovat, že první nádvoří není součástí areálu ve správě NPÚ, ale patří městu, a my nechceme blokovat aktivitu dalších subjektů, pokud to není nezbytně nutné pro rekonstrukci hlavní budovy zámku, navíc ne hluboko pod povrchem prvního nádvoří leží cenné archeologické naleziště románské baziliky, a tak zde nepřípadá v úvahu jakékoliv zatížení. Plochy zasažené stavbou budou ze strany dodavatele rekonstrukce po skončení prací uvedeny do původního stavu.

S návštěvnickým provozem zámku počítáme i během rekonstrukce, vstupenky budou k dostání v provizorní pokladně v arkádovém nádvoří, i v tomto prostoru budou platit nezbytná bezpečnostní opatření podle aktuální situace. Kulturní akce jsme museli na letošní rok zcela vynechat, stejně tak svatební obřady.

Děkuji za vstřícnost občanům města Litomyšl, vedení města i kolegům ze sousedních organizací.

Petr Weiss,

kastelán státního zámku Litomyšl

Litomyšl oceněná v rámci projektu Obce v datech

Jaké město v ČR má nejvyšší kvalitu života? Není vyšší materiální úroveň vykoupená horší dostupností bydlení a špatným životním prostředím? Existují lokality, kde se koncentrují problémy? Na tyto otázky se směrem k české veřejnosti snaží na základě datové analýzy odpovídat tvůrci projektu Obce v datech. Jak si podle nich vede Litomyšl?

„Na začátku ledna jsme od zmíněné společnosti obdrželi ocenění pro město Litomyšl, a to sice první místo v kategorii Index kvality života v Pardubickém kraji. Ocenění si velmi vážím, nicméně jej přijímám s veškerou pokorou. Stále je toho mnoho, co můžeme zlepšit,“ hodnotí ocenění starosta města, Daniel Brýdl.

Jak si Litomyšl vede v celorepublikovém měřítku? Po vyhodnocení všech hlavních i vedlejších kategorií je statisticky 25. nejlepším místem k životu v rámci ČR. Pokud bychom chtěli být konkrétnější, co se dostupnosti zdravotní péče, zdravotního stavu obyvatelstva a životního prostředí týče, je na 9. místě. V oblasti zaměstnanosti, ekonomické úrovně a vzdělání se řadí na 25. místo. Zatímco svou dostupností služeb, dopravou, bezpečností a aktivitou a pohybem obyvatel patří na 94. místo v republice. Více detailů nejen k Litomyšli a jejímu hodnocení hledejte na webu www.obcevdtech.cz/litomysl.

-da-

Energie - téma stále aktuální

Další možnost bezplatného poradenství o energetických úsporách se občanům naskytne v pondělí 20. března od 14.00 do 17.00 hod. Svůj termín si stačí rezervovat na www.litomysl.cz/mestsky_urad/rezervacni_system/konzultace_pro_obcany_mesta_a_na_tema_energeticke_usory_v_domacnosti_a_ve_zvoleny_cas se dostavit na Městský úřad Litomyšl. Kvalifikovaný energetický odborník garantovaný Ministerstvem průmyslu a obchodu vám poradí od výběru úsporného osvětlení či spotřebiče přes vhodné zateplení, správné vytápění, plánování rekonstrukce až po velké projekty úsporných staveb. Pro vybrané řešení vám také doporučí vhodný dotační program a pomůže s podáním žádosti. Každá schůzka probíhá dvacet minut a je zcela zdarma.

-da-

TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ NA INTERNETU

Reportáže regionální CMS TV z Litomyšle a okolí můžete zhlédnout i na www.youtube.com/the-comvision: Lidé odvedle - interaktivní výstava v RML • Prezidentské volby ve Svitavách a v Litomyšli - co jste říkali ve druhém kole? • Smetanova Litomyšl 2023 - program představen v Rudolfinu • Sedmý ples klubu Kotelna se skupinou Pendl • Vznik Unie svobody ve Smetanově domě v Litomyšli r.1998 • Kousek světa Václava Macháně v Městské galerii Litomyšl • Prezidentské volby 2023 - 1. kolo ve Svitavách a v Litomyšli • ADFORS Basket Litomyšl vs. BK Loko Trutnov 8.1.2023

Poděkování, blahopřání, vzpomínky

■ Prosím máte doma věci, které vy a vaše děti nepoužívají? Darujte pro Klokánek a Koalu. Obecení pro děti i dospělé, potřeby školní, věci do domácnosti, knížky, hračky, kola, kočárky. Informace na tel. č. 775 343 408. Zároveň bych chtěla poděkovat všem lidem, kteří už pomáhají a oběma bazárkům v Litomyšli.

Děkujeme Pajerová – Litomyšl

■ Vážený pane řediteli, vážený pane primáři. Chtěla bych jménem celé naší rodiny srdečně poděkovat všem Vaším lékařům a také některým milým sestřičkám za veškerou péči, kterou věnovali panu Jaroslavu Fryšovi z Vysokého Mýta. Můj pradědeček byl od 6. do 10. ledna tohoto roku hospitalizován na interním oddělení nemocnice v Litomyšli. Pan primář, lékařky i lékaři nám ochotně poskytovali informace a umožnili nám jej také navštívit. Bohužel, do života už se nám nevrátil, avšak v našich srdcích samozřejmě žije dál.

Ještě jednou vřelé díky za Vaši obětavost, ochotu a lidský přístup. Mám sestru lékařku, která před odchodem na mateřskou dovolenou také pracovala v nemocnici, a od ní vím, jak je to náročné povolání, jak dovedou být lidé agresivní, nepřijemní, a proto zejména oceňuji lidský a milý přístup Vašich zaměstnanců. Přejeme Vám všem hlavně zdraví a spokojené pacienty. *Za rodinu pravnučka Jan Kopecká*

■ Vážený představitel vedení Litomyšlské nemocnice, dva dny před Vánoci minulého roku jsem byla s cévní mozkovou příhodou převezena záchrannou službou do Vaší nemocnice. Po odborném vyšetření na příjmové neurologické ambulanci jsem byla umístěna na jednotku intenzivní péče neurologického oddělení, tzv. iktové centrum, kde mi byla provedena trombolýza, a po pěti dnech jsem byla přeložena na standardní lůžkové oddělení neurologie. Po celou dobu mého pobytu na neurologickém oddělení se o mě všichni pečlivě starali; jak paní primářka MUDr. Doležalová, tak všichni službu konající lékaři [Dr. Butská, Dr. Kemin, Dr. Hamanová, Dr. Pačková...snad jsem na nikoho nezapomněla] i celý zdravotnický personál.

Následně jsem byla přeložena na lůžkové rehabilitační oddělení. Díky hospitalizaci na RHB, s dokonalou rehabilitační péčí, se stav mého onemocnění postupně zlepšil. Nový pan primář MUDr. Jindra a paní doktorka Doležalová jsou odborníci na svém místě. Stejně tak sestřičky i sanitáři. Ještě jednou velice děkuji celému oddělení RHB za dokonalou péči.

V neposlední řadě patří mé velké díky i řidičům nemocničních sanitek, kteří byli vždy velice obětaví a za každých okolností mi pomohli. Nikde jinde jsem se nesetkala s tak vzornou péčí o pacienta a ochotou.

Chtěla bych touto cestou Vám všem poděkovat za tuto péči a vše, co jste pro mě udělali. Litomyšlská nemocnice může být hrdá, že má tak skvělé a úžasné zaměstnance. Přejí všem pracovníkům Litomyšlské nemocnice do nového roku 2023 vše nejlepší, hodně spokojených pacientů a pevné zdraví.

Marta Groulíková

■ Vážení přátelé, kamarádi, dovolte, abychom se s vámi podělili o smutnou zprávu. Dnes nás navždy opustila dlouholetá členka a bývalá členka představenstva vycho-

dočeské pobočky AKC ČR paní Jarmila Karásková. Prosím, vzpomeňte na paní Jarmilu s námi a uctěte její památku tichou vzpomínkou. Vyjadřujeme hlubokou soustrast rodině!

Michaela Severová

■ 24. března uplynou dva roky od chvíle, kdy nás předčasně opustil pan Josef Zatloukal. Pepa nám moc chybí. Kdo jste ho znali, věnujte mu prosím tichou vzpomínku.

Manželka Radomíra s rodinou.

■ 26. 3. by se pan Jaroslav Theimer dožil 100 let [zemřel 5. 2. 2021]. Vzpomeňte s námi. *Za rodinu Jitka Theimerová*

■ 14. 2. 2023 uplynuly 2 roky, kdy nás navždy opustila naše milovaná babička paní Ludmila Němcová z Nové Vsi u Litomyšle. Kdo jste ji znali a měli rádi, věnujte jí s námi tichou vzpomínku."

S láskou vzpomíná rodina Němcova

■ V březnu letošního roku by se dožil 100 let náš bývalý kamarád, sportovec, skromný a všeobecně vzdělaný člověk s pevnou sokolskou morálkou – bratr Jaroslav Theimer. Zemřel před dvěma lety krátce před svými 98. narozeninami.

Jaroslav se zasloužil o obnovení sokolské činnosti v Litomyšli v roce 1991, navrácení budovy sokolovny, kina a části areálu ve Vranicích do majetku litomyšlských sokolů. S radostí jako starosta TJ Sokol Litomyšl a později jako velký fanoušek podporoval a sledoval nácvič hromadných skladeb pro Sokolské slety v roce 1994, 2000, 2006 i 2012 a osobně se zúčastnil sletových vystoupení v našem regionu i v Praze. Stál za obnovením tradičních Šibřinek, byl spoluautorem Sborníku k 125. výročí založení Sokola v Litomyšli, organizátorem výstav a starostlivým správcem sokolského majetku.

Na jeho celoživotní elán, moudrost a vždy usměvavou tvář s pečlivě zastříženým vousem nikdy nezapomeneme.

Za členy a příznivce TJ Sokol Litomyšl – Josef Strnad, Stanislava Kusá, Dana Kmošková

■ 2. 2. 2023 nás navždy opustil pan Vladimír Vích, litomyšlský rodák, grafik a výtvarník, který desítky let zachycoval romantická a nostalgická zákoutí nejen našeho města. Stejně tak se čile věnoval užitému a propagačnímu grafice například pro Mladou Smetanovu Litomyšl, tehdejší národní podnik Vertex a mnohé další. Už jen díky Vaší tvorbě, mistře, nezapomeneme.

Daniel Brýdl, starosta

a Radomil Kašpar, místostarosta

Vítání občánků v novém prostoru

Za Sbor pro občanské záležitosti bych chtěla poděkovat paní Zdeňce Bulvové a paní Markétě Hegrové, které velmi obětavě, s pomocí týmu dětí, vítání občánků po celá léta organizovaly na Základní umělecké škole Bedřicha Smetany. Od letošního roku se vítání nových miminek s trvalým pobytem na území města Litomyšle a integrovaných obcí přesouvá do Nové městské síně. Všechny potřebné informace poskytnete Andrea Štegnerová na telefonní číslo 461 653 333 nebo na emailu andrea.stegnerova@lito-mysl.cz.

Eliška Hašková

HISTORICKÉ POHLEDY

Dům čp. 204 na Braunerově náměstí

Do roku 1822 stávala na současném Braunerově náměstí Horní (Německá) brána, v jejíž blízkosti se nacházel rozsáhlý zájezdní hostinec se sálem, zvaný PEKLO. V sále se konala četná divadelní představení, roku 1889 byl v hostinci ubytován arcivévoda Albrecht, v souvislosti s vojenskými manévry. V domě sídlila prodejna obuvi Baťa a kancelář První české vzájemné pojišťovny. Budova patřila majiteli mlýnů K. Faulhammerovi, v zadní části měla jeho firmu skladiště.

Lenka Backová

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Své významné životní jubileum oslavili naši spoluobčané:

80 let – Josef Beneš,

František Huráň,
Emanuel Lněnička,
Zdeňka Musilová,
Josef Šmíd – Pazucha

85 let – Marie Paříková,
Marie Švecová,
Vlastimil Voříšek

91 let – Bohuslava Bálská,
Blanka Nádvořníková,
Milena Svobodová

96 let – Alena Wotrubová

Všem blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví.

Rozloučili jsme se s občany našeho města:

MUDr. Adamem Chadimou [30 let]

Karlem Kroulíkem [67 let] – Nová Ves u Litomyšle

Karlem Němcem [71 let]

Miluší Popelkovou [81 let]

Vladimírem Jánou [90 let]

Libuší Rybovou [91 let]

Vladimírem Víchem [91 let]

Věrou Vašátkovou [96 let]

Miroslavem Jozífkem [97 let]

Vzpomínáme.

Ve společenské kronice naší Lilie jsou každý měsíc uváděna pouze jména těch, kteří se zveřejněním souhlasili nebo za které dali svůj souhlas zákonní zástupci či příbuzní.

Dana Kmošková, předseda KPOZ

V měsíci lednu byli přivítáni noví občani:

Martin Bezděk, Terezie Bicanová,
Thea Bahníková, Zora Pešlová,
Apolena Válková, Beatris Dudychová,
Zuzana Renzová, Václav Šimek

„Litomyšl miluju,“ říká spisovatelka Markéta Pilátová

Spisovatelka, hispanistka, překladatelka a novinářka Markéta Pilátová je prvním autorkou účastnicí se Literární rezidence strážmistra Kmonička. Během měsíčního pobytu v apartmánu na zámeckém návrší se dala do psaní románu s detektivní zápletkou, stihla besedu v městské galerii, autorské čtení v městské knihovně nebo přednášku pro posluchače univerzity třetího věku. Rezidenční pobyt pro spisovatele vypsal město Litomyšl ve spolupráci s městskou knihovnou a městskou galerií.

Co vás vedlo k tomu, zapojit se do projektu literární rezidence?

Od Českého literárního centra jsem obdržela výzvu, v níž stálo, že se spisovatelé mohou přihlásit do Litomyšle na rezidenci strážmistra Kmonička. Byla jsem velmi ráda, protože Litomyšl miluju. Je to nádherné město. Už jsem zde několikrát byla a měla možnost číst v knihovně. Loni v létě jsem se také účastnila nádherné akce Ta Božena!, pro kterou jsem napsala povídku. Mám na Litomyšl krásné vzpomínky, tak jsem se hned přihlásila. Shodou okolností, nebo díky Bohu, mě komise vybrala a můžu být takovou zahajovatelkou nádherné literární rezidence.

Co takový rezidenční pobyt může spisovatelům nabídnout?

Literární rezidence spočívají ve dvou věcech. Jednak poskytují spisovatelům jistou finanční nezávislost k tomu, aby mohl v klidu psát. Ono se říká „klid na psaní“, je to klidě a fráze, ale je to pravda, protože na psaní se potřebujete soustředit. A ne týden, ne 14 dní, ale delší dobu, takže rezidence trvají měsíc až dva. Také to spisovatelům poskytuje vytržení z domácího prostředí, z domácí rutiny. Najednou se ocitá

v cizím prostředí, a to na něj nějak působí. Rezidence většinou bývají v krásných místech, která mají silného genia loci, jako třeba Litomyšl. Spisovatel nasává inspiraci jiného prostředí a zároveň má klid. Další aspekt je, že literární rezidence upozorňují na literaturu jako takovou a přinášejí do těch míst živou literaturu. Tzn., že se spisovatel účastní místního kulturního života, tedy má nějaká literární čtení, poskytuje rozhovory... Je to živá kulturní složka, která je v daném místě na krátký čas nová a nějakým způsobem oživí kulturní provoz.

O čem bude kniha, na které v rezidenci pracujete?

Jde o román, který se bude jmenovat Cizí děti a je to dílo s tajemstvím, kriminální zápletkou, kde se pátrá po dětech, jež se ztratily za odsunu Němců ve Velkých Losínách.

Hovoříte o tom, že spisovatel se dostává do prostředí, které na něj nějak působí. Jak rezidence působí na vás?

Je to nádherné prostředí! Jmenuje se Apartmán UNESCO a je to překrásné místo. Prostor je velký a starobylý, což mě velmi inspiruje, protože já mám ráda staré věci. Historii jsem vy-

studovala. Pro mě je to nádherná příležitost chodit po podlaze z 18. století, je to prostě nádherná. Navíc vidím na zámek a v apartmánu je úžasné světlo, takže se tam dá radostně pracovat.

V Litomyšli pobývali známí spisovatelé. Inspiroval vás osobně některý z nich?

Nejvíce mě oslovila Božena Němcová. Ta kapitola jejího života tady nebyla lehká. Ona tady prožila, dá se říci, jedny z posledních záchvěvů spisovatelského života. Snažila se ještě něco napsat, ale přišli jí to nešlo. Mě ale oslovuje to, že pobývala na tak krásném místě a bojovala, aby mohla ještě psát. To je silná věc, která mě inspirovala i pro povídku, kterou jsem napsala pro projekt Ta Božena!. Samozřejmě zdejší rezidence se jmenuje rezidence strážmistra Kmonička, což je strážmistr, který se objevuje v Jiráskově Filososvské historii. Mně přijde, že nám Jiráskova ve škole za té komunistické diktatury hodně vnucovali. Spousta mladých lidí si k němu vytvořila odpor, ale já si myslím, že si to Jirásek nezaslouží. Jeho příběhy jsou hodně čtivé a třeba postava toho pospávajícího strážmistra, který se vždycky někde nachomýtně, je velmi sympatická. Je to doplňková literární postava, ale přitom tak barvitá. Jirásek má ve svém díle spoustu takových postav a postavíček, a to je také velmi inspirující.

Markéta Pilátová několik let pobývala v Brazílii a Argentině, kde učila potomky českých krajanů. Kniha Žluté oči vedou domů a Kiko a tajemství papírového motýla byly nominovány na cenu Magnesia Litera. Kiko má navíc dvě pokračování, Kiko a tulipán a Kiko a princezna z Tundry. Její romány byly přeloženy do šesti světových jazyků.

Jana Bisová

KALENDÁRIUM LITOMYŠLE

březen 2023

180 let – 1. 3. 1843 se narodil **František Metyš**, kameník a sochař. Autor mramorové desky s reliéfem Bedřicha Smetany z roku 1880 (na zámeckém pivovaru od roku 1949), náhrobku M. D. Rettigové podle kresby prof. Leopolda Ferbera (odhalena 28. 9. 1875), sochy sv. Metoděje v rohu zámecké zahrady v Litomyšli. Mimo svou profesi byl F. Metyš rovněž všestranným hudebníkem.

115 let – 19. 3. 1908 zemřel **František Zörnig**, botanik, entomolog a učitel. Působil na měšťanské dívčí škole, vedle toho vyučoval kreslení na litomyšlském gymnáziu. Vynikl také jako znamenitý hudebník ovládající snad všechny hudební nástroje, byl ředitelem kůru a sbormistrem pěveckého spolku Vlastimil. Věnoval se floristickému a entomologickému výzkumu okoli Litomyšle a patřil k uznávaným botanikům.

110 let – 21. 3. 1913 se narodil **Josef Dastych**, učitel a malíř. Působil na dívčí škole v Litomyšli, poté v Budislavi a Jarošově, kde učil s Petrem Jilemnickým. Za 2. světové války se zapojil do protifašistického odboje, pomáhal partyzánům. Po válce působil v Semaníně a v Osíku, kde byl řídicím učitelem až do odchodu do důchodu. Ve všech svých působících vedl kulturní život obce. V důchodu se věnoval svému velkému koníčku – malování obrazů, měl rád Vysočinu, kam za náměty často jezdil, obrazy vystavoval po celém okolí.

100 let – 26. 3. 1923 se narodil **Jaroslav Theimer**, člověk mnoha zájmů, nadaný technicky, se vztahem k hudbě, divadlu, výtvarnému umění, četbě, letectví, cestování a sportu. Během své dlouholeté pedagogické kariéry ovlivnil stovky svých žáků na školách s technickým zaměřením. Byl jedním z 19 „starých“ sokolů, kteří v roce 1991 stáli za obnovením Sokola v Litomyšli. Stal se prvním starostou a s velkým elánem se zasadil o navrácení budovy sokolovny, kina a části areálu ve Vranicích do majetku TJ Sokol Litomyšl. Byl spoluautorem Sborníku k 125. výročí založení Sokola v Litomyšli, organizátorem výstav a starostlivým správcem sokolského majetku. Byl hlavním iniciátorem pořádání Šibřinek a jejich aktivním účastníkem a tanečníkem. V roce 2015 získal za významné zásluhy o rozvoj sokolského života a sportu v Litomyšli Cenu purkmistra Laška.

55 let – 25. 3. 1968 zemřel **Ing. Jan Vandas**, spolu se svým bratrem Jaroslavem byli majiteli olejny v Litomyšli. Byl horlivým propagátorem a zakladatelem různých sportů v Litomyšli a jedním z prvních členů skautu, stál u kolébky ledního hokeje, podporoval lehkou atletiku a sám byl vynikajícím chodcem, který dvakrát zvítězil v chodeckém maratonu. Byl znám tím, že po ukončení školního roku na pražské technice chodil z Prahy do Litomyšle pěšky [cesta trvala dva dny]. Jeho největším zájmem byl fotbal, byl dlouholetým funkcionářem a členem výboru SK Litomyšl, působil i jako správce plavárny.

55 let – 3. 3. 1968 zemřel **Karel Holc**, litomyšlský městský úředník, sekretář Městské galerie v Litomyšli, organizační pracovník operního festivalu Smetanova Litomyšl, malíř – krajinář. Navštěvoval soukromou krajinářskou školu Aloise Kalvody v Běhařově v Pošumaví. Maloval krajinné motivy z Litomyšlska, Vysočiny a Šumavy. Obrazy Karla Holce nalezneme v litomyšlské či poličské galerii, ale zejména v litomyšlských domácnostech. Spolu s Pravošem Martínkem se podílel na ilustrování knihy Dr. Laška Zapadlí osvícenci.

30 let – 23. 3. 1993 zemřel **PhDr. Pavel Brkl**, vynikající klavírista, učitel a sbormistr pěveckého sboru na Střední pedagogické škole v Litomyšli, kde působil až do své předčasné smrti. V roce 1974 založil na škole dívčí pěvecký sbor, který se stal součástí bohatého litomyšlského hudebního života. Spoluúčinkoval např. s orchestrem Gustava Broma nebo při každoročním zahajování Smetanovy Litomyšle. Účastnil se i vrcholných soutěží pěveckých sborů pedagogických škol, v nichž dosáhl významných úspěchů.

455 let – 18. 3. 1568 byl položen **základní kámen ke stavbě zámku v Litomyšli**. Hlavními architekty celé stavby se stali Italoové Giovanni Battista Aostalli a Ulrico Aostalli. Podoba stavby vychází z typu římské venkovské vily s uzavřeným arkádovým dvorem. Zcela svěbytným českým prvkem, který není závislý na renesančních vzorech, jsou bohatě zdobené střešní štíty. Stavba byla dokončena roku 1582.

Lenka Backová

PIN kód k životu

Biblický text může znít naprosto současně, lze jej číst bez složitějšího vysvětlování. Slovo pro tento měsíc začíná doslova takto: „Bůh promluvil k Mojžíšovi a ujistil ho: „Já jsem Hospodin. Ukázal jsem se Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi jako Bůh všemohoucí. Ale své jméno Hospodin jsem jim nedal poznat. Ustavil jsem s nimi také svou smlouvu, že jim dám kenaanskou zemi, zemi jejich putování, kde pobývali jako hosté. Rovněž jsem uslyšel sténání Izraelců, které si Egypťané podrobili v otroctví, a rozpomenul jsem se na svou smlouvu. Já jsem Hospodin. Vyvedu vás z egyptské roboty, vysvobodím vás z vašeho otroctví a vykoupím vás vztaženou paží a velkými soudy. Vezmu si vás za lid a budu vám Bohem. Poznáte, že já jsem Hospodin, váš Bůh, který vás vyvede z egyptské roboty.“

Pán Bůh Mojžíšovi oznamuje, že Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi svěří uživatelské jméno k účtu svobody: Bůh všemohoucí. Ale nedal jim PIN kód, ten dostávají až nyní, když mají vyjít z Egypta. Teprve teď mohou používat svůj účet. Ten kód byl a je zdánlivě prostý. Jsou to čtyři znaky: JHVH, ale přídechy z něj dělají docela tajné heslo. Určitě se nedá psát a číst Jehova, jak nám tvrdí jistí lidé hezkých pár let.

Co myslíte, když lidé dostanou datovou schránku a nebudou si muset běhat pro úřední listiny na poštu, mají spoustu námitek, dokonce

se cítí omezení, protože budou muset kupovat počítač. A všichni víme, že nebudou, mohou jít někam, kde je veřejný internet, třeba do informačního centra. Skoro v každé domácnosti je nějaký počítač. Děti jim pomohou. Tehdy lidé také nebyli nadšeni. V Bibli se píše, jak ti lidé Hospodinu odpovídali, když jim s tím PIN kódem dal velké naděje: „Dovedu vás do země, kterou jsem přísahou slíbil dát Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. Vám ji dám do vlastnictví. Já jsem Hospodin.“ Mojžíš to tak Izraelcům vyhlásil, ale ti nebyli pro malomyslnost a tvrdou otročinu s to Mojžíšovi naslouchat...“

Mojžíše a všechny Izraelity má držet nad vodou a při životě prohlášení, které si až dodnes opakují vyznavači judaismu: „Adonaj elohajnu, Adonaj echad...“ V našem textu to vyjadřuje spojení: „Já jsem Hospodin!“ Protože se dá těžko přeložit, neb Izrael nerad užívá slovo Bůh a píše jej s pomlčkou B-h, aby jméno, ten kód, to šéma nebo schéma nijak neznesvětil a nevyzradil. Skutečně je to doslova schéma života, jak tomu rozumí Izrael na cestě z Egypta. Schéma je jen pro Izrael, ale pro faraona má Mojžíš díky tomu nově získanému sebevědomí také zprávu: „Hospodin dále mluvil k Mojžíšovi: „Předstup před faraóna, krále egyptského, a vyříd' mu, ať propustí Izraelce ze své země.“ Mojžíš Hospodinu namítl: „Když mi nenaslouchají Izraelci, jak

by mě poslechl faraon! Nejsem způsobilý mluvit.“ Ale Hospodin Mojžíšovi a Áronovi domluvil a dal jim příkazy pro Izraelce i pro faraóna, krále egyptského, aby připravili odchod Izraelců z egyptské země.“ [všechny tři úryvky jsou z Knihy Exodus 6:2-13]

Protože má Mojžíš jisté spojení s Bohem, má také sebevědomí tvrdého vyjednavče. Má zdánlivě jen hůl v ruce, ale žádá před faraonem svobodu pro velký počet lidí. Uvědomuje si svou bídu, ale jde a jedná. To v dnešních souvislostech znamená, že nemáme tak rychle couvat, když slyšíme první zápornou odpověď. Je přeci jasné, že otroctví a genocida musí být zastaveny.

Co to má říct nám? 1. Pán Bůh má dobře zabezpečené tajemství svých účtů. Není jako lidé, není jej možné zahltnout, zavírat. I ke svým vlastním je nanejvýš opatrný. Nemá smysl testovat bezpečnost či dokonce proti němu útočit. 2. Pán Bůh slyší nářek svých lidí. To, že na něj hned nereaguje, to neznamená, že je bez citu. Až do poslední knihy Bible víme, že si všechno pamatuje a připomíná. A jednou odpoví! To je základem sebevědomí Božích lidí. 3. A mohou si faraónové tohoto světa povykovat a plácet od pultíku cokoli, rozhoduje Hospodin. Jen si všimněte, jak to sebevědomě náš text několikrát opakuje: „Já jsem Hospodin!“ Na tom to všechno stojí!

Daniel Kvasnička

POZVÁNKY

Zahájení litomyšlské lázeňské sezóny podvanácté – letos na téma: „Kuděj, voni nás nenuděj!“

strana 1 >

Matěj Kuděj měl stejně jako my všichni rád legraci, setkávání se a dlouhé diskotování o všem možném. Věříme, že by se mu živá lázeňská kolonáda plná hudební a divadelní produkce, soutěží, laskavé legrace, nezbytného potkávání se a nezávazného klábosení tuze líbila.

Zapište si do diářů, že [b]láznit budeme od středy 26. do neděle 30. dubna 2023. Chybět nebudou ani oblíbené lázeňské prameny, lázeňská Design zóna MINT Market, lázeňské lavičky, Smetanova dětská i zámecká scéna, výstava historických vozidel a veškeré dění bude pod dohledem prvorepublikového četnictva. Účast na akci již přislíbil např. Pavel Čadek, Buty, Schodiště, Funny Fellows, Paleťáci či taneční skupina Swing Busters nebo Otužilci Česká Třebová. Celým sobotním programem, jehož součástí můžete být i vy, bude opět provázet lázeňský švihák Václav Žmolík. První programový leták je již k dispozici v informačním centru a můžete si jej stáhnout také na webu www.lazneducha.cz a www.litomysl.cz, aktuality z příprav najdete i na facebooku lázní ducha.

Soutěž o nejkrásnější lázeňský klobouk, kostým a lázeňský pár

Zkuste se vrátit do počátku dvacátého století a v šatech po babičce či dědečkovi pojdte korzovat po lázeňské promenádě. Však to již všechno dobře znáte. A protože soutěž o nejkrásnější lázeňský klobouk, kostým a lázeňský pár se vám líbí, rozhodli jsme se vyhlásit ji znovu. Pravidla jsou jednoduchá – nejdříve je třeba navštívit Fotoateliér HRG na ulici, nechat si udělat obrázek a pak si už jen držet palce.

Vyhlášení výsledků proběhne v sobotu 29. dubna na Touloucově náměstí v 18.00 hodin. Pochopitelně vás neosídíme ani o facebookové kolo soutěže. Vítěz v každé kategorii se může těšit na zajímavé ceny!

Soutěž Lázeňské prameny

K lázním patří neodmyslitelně také léčivé prameny. Jsme přesvědčeni, že vyléčit duši může i dobré jídlo a pití. Proto již několik let zařazujeme do léčebného procesu i gurmánské prameny. Pokud máte zájem zařadit svůj speciální lázeňský nápoj či jinou dobrotu do soutěže, napište nám na adresu lazneducha@litomysl.cz.

Výzva pro účinkující

Umíte hrát, zpívat, tančit, zonglovat či jinak bavit lidi? Zvládáte to i bez aparatury, pódii, světla a dalších divadelních propriet? Výborné – tato výzva je určena právě vám! Naše lázeňská promenáda vede z prvního zámeckého nádvoří přes máchadlo až na Braunerovo náměstí a bude v sobotu 29. dubna 2023 otevřena již od 10.00 hodin i pro vás. Zaplatit vám sice neumíme, ale můžete vybírat do klobouku, futrálu od houslí či jiných „pokladničků“. Součástí projektu, o kterém se mluví, mohou být i organizace, které připraví k dané akci svůj lázeňský program! Budeme rádi, když svoji účast nahlásíte na e-mailové adrese lazneducha@litomysl.cz.

Výzva pro případné sponzory a mecenáše

Na většinu pořadů v rámci Zahájení 12. litomyšlské lázeňské sezóny se nevybírám vstupné.

Ale to neznamená, že účinkujícím nemusíme za jejich vystoupení zaplatit. Proto děkujeme všem dosavadním partnerům a mecenášům, kteří tento projekt v minulosti podporovali. Budeme rádi, když nám zachováte přízeň i tentokrát. Uvitáme samozřejmě i další firmy, podnikatele či jednotlivce, kteří by rádi tento projekt jakkoli podpořili. Ozvěte se nám prosím na lazneducha@litomysl.cz, sdělíme vám podrobnosti. Věříme, že spolupráce bude probíhat k oboustranné spokojenosti.

za přípravný výbor **Michaela Severová,**
vedoucí odboru kultury a cestovního ruchu

Letní tábory SVČ

Pobytový:

1. – 14. 7. Řadov – Znamení zvěrokruhu

Pro rodiny s dětmi:

5. – 12. 8. Vltava – Cesta do minulosti

Příměstské:

10. – 14. 7. sportovní

17. – 21. 7. keramický 1

24. – 28. 7. turistický

24. – 28. 7. Příběh knihy

31. 7. – 4. 8. tvořivý

31. 7. – 4. 8. programovací 1

14. – 18. 8. keramický 2

21. – 25. 8. in-line brusle

21. – 25. 8. výtvarný

28. 8. – 1. 9. programovací 2

Bližší informace najdete na svc.litomysl.cz

v sekci tábory.

Josef Štefl

Akční březzen v kině

Na začátku měsíce čekají školáky jarní prázdniny a v kině budeme v tomto prázdninovém týdnu promítat dvakrát denně. Těšit se můžete na reprízy animovaného dobrodruha Kocoura v botách, modrých Avatarů a posledního Antmana. V březnu budou premiérovat také velké zahraniční blockbustery – Shazam: Hněv bohů – nová fantasy komedie z dílny DC, konkurenční společnost Marvel Studios. V pokračování superhrdinského dobrodružství se partička superhrdinů musí postavit dcerám titána Atlase. Ty budou chtít ukrást božskou sílu Shazam týmu, a jestli se jim to povede, to zjistíte pouze v kině. Na konci března si pak nenechte ujít očekávanou adaptaci slavné RPG hry Dungeons and Dragons s podtitulem Čest zlodějí. Už z trailerů je jasné, že své předloze nebude akční fantasy nic dlužná, takže se můžete těšit na vtipné hlášky, souboje mágů a objeví se i pár draků. Fanoušky nájemného zabijáka Johna Wicka potěší zpráva, že se do kin v březnu dostane už čtvrté pokračování této akční krimi. V Kapitole 4 se opět vrací v hlavní roli charismatický Keanu Reeves, který konečně odhalí způsob, jak porazit Nejvyšší radu. Snímek láká na precizně zrežirované bojové scény a dramatický příběh plný zvratů a překvapení, to vše ve velkorosé stopáži 170 minut. Návrat do kin hlásí také Ghostface, obávaný zabiják z populární slasher série Vřískot. Už pošetě bude usilovat o život partičky

vystrašených teenagerů. Nadechněte a vydechněte, protože s akčními filmy v březnu ještě zdaleka nekončíme. 65 je název napínavé sci-fi odkazující na letopočet 65 milionů let před naším letopočtem. To je doba, do které se dostane pilot Mills (Adam Driver) po nouzovém přistání na planetě Zemi. V epickém boji o přežití se musí vydat napříč neznámou krajinou plnou nebezpečných prehistorických tvorů. Česká novinka v březnu zastupuje drama z období první světové války s názvem Služka. V hlavních rolích se představí Aňa Geislerová, Karel Dobrý nebo Zuzana Mauréry. V hvězdně obsazené komedii Buď chlap! se zase zúčastníte kurzu přežití pod vedením Ondřeje Sokola, který slibuje, že udělá chlapa z každého třasopřítky. Hlavní hrdina v podání Jakuba Prachaře ale záhy zjistí, že kurz neprobíhá tak, jak si představoval. Už několik měsíců od uvedení v zámoří se opěvuje herecký výkon Brandona Fräsera v dramatu Velryba. Za roli 270 kilogramů vážícího profesora angličtiny snažícího se zachránit vztah se svou dcerou a porazit své vlastní démony byl nominován na Oscara. Jestli herec nominaci promění bude jasné už 12. března, a v dubnu se tak můžete těšit na přehlídku vítězných snímků. Sledujte nás na plakátech i na sociálních sítích, ať vám nic z programu a chystaných akcí neunikne.

Dita Konečná

Březnový program DušeProstor

Zveme vás na tyto naše březnové akce: Klubové činnosti, které jsou otevřeny pro všechny, kteří mají zájem a chuť se zúčastnit, probíhají tato úterý v měsíci:

7. 3. S naším zkušeným lektorem Vaškem budeme vyrábět zajímavé předměty z běžně dostupných materiálů – z papírů nebo drátků. Materiál ale s sebou nosit nemusíte, bude k dispozici na místě.

21. 3. Pokud se zajímáte o své tělo a chcete se dozvědět zajímavé informace z oblasti stravování, přijďte na přednášku Mgr. Postové na téma Vliv trávení na psychiku člověka. Pravidelná setkávání lidí se zkušeností s duševním onemocněním se konají vždy v úterý, tentokrát 14. a 28. 3. Kromě kávy či čaje vám chceme

nabídnout prostor vhodný k otevřenému a bezpečnému sdílení, podpoře a inspiraci.

Všechna pravidelná úterní setkávání probíhají vždy od 15.30 do 17.30 hod. v prostorách Centra duševního zdraví Svitavy, nám. Míru 29/87 (v budově Komerční banky).

Dne 18. 3. pořádáme výlet po zajímavých místech Moravské Třebové. Pokud máte zájem se zúčastnit, bližší informace naleznete na našich stránkách.

Sledujte nás na www.duseprostor.cz, i na Facebooku Duše_Prostor, pište nám na duseprostor@gmail.com nebo Messenger.

Děkujeme za Váš zájem a těšíme se na Vaši účast i v příštím měsíci.

Za DušeProstor, z. s. Luděk Sapara

Dvoudenní bubenický festival v Kotelně

Srdečně vás zveme na březnové koncerty bicího oddělení do Music club Kotelna.

Začínáme 27. března od 17 hodin přehrávkou třídy bicích nástrojů, kde se představí žáci ZUŠ Bedřicha Smetany. V jejich podání můžete slyšet rockové a popové hity, ale i klasické a jazzové kousky pro orchestrální bicí nástroje.

28. března se od 19 hodin bude konat historicky první samostatný absolventský koncert bicích nástrojů, na kterém vystoupí Marek Connor Bigmore, Jan Nechvíle, Jan Brýdl a Petr Kazda. Jako naši milí hosté zde vystoupí mimo jiné studenti pardubické konzervatoře. Můžete se těšit ze zvuku marimby, vibrafonu, tympanů a dalších nástrojů z široké palety koncertních perkusí. Na koncertě zazní soudobé skladby, ale i klasická díla hudební literatury z pera Vittoria

Montiho, Antonia Vivaldiho, Nikolaje Alexandroviče Rimského-Korsakova či Astora Piazzolli. Vstupné dobrovolné.

Jan Jobbak

VK CONSULT

CONSULT VK Litomyšl, s.r.o.

Litomyšl, Smetanovo nám.120

tel: 461 612 670-1, 728 080 947

www.consultvk.cz

Litomyšl - prodej bytové jednotky skládající se ze dvou samostatných bytů (2+kk a 3+1) v historickém centru. Jediná investiční příležitost. ENB G

č. 1713 **Cena: 6 300 000 Kč**

Litomyšl - Moravská - moderní podkrovní byt 4+1 (101 m²) s terasou ve IV. NP, ve vlastnictví. ENB G

č. 1703 **Cena: 5 500 000 Kč**

Litomyšl - U Školek - zděný byt 3+1 s balkonem, III. NP, k rekonstrukci, ve vlastnictví. ENB D/180

č. 1700 **Cena k jednání**

Litomyšl - Kornice - zděný byt 3+1 (77 m²) ve vlastnictví, II. NP, garáž. ENB G

č. 1701 **Cena: 2 750 000 Kč**

Litomyšl - Z. Kopal - zděný byt 57 m² ve vlastnictví, III. NP. investiční, s výnosem! ENB D/102

č. 1670 **Cena: 3 600 000 Kč**

Proseč - prodej chalupy Sokolík - vhodné jako RD, pro rodinná setkání, teambuildingové akce. Kapacita 20 osob. Výborný stav po celkové citlivé rekonstrukci. Bazén, vířivka, sauna. ENB G

č. 1710 **Cena: 16 000 000 Kč**

Němčice - prodej venkovského stavení 5+1 v centru obce. Rozsáhlá hospodářská část, celkem 3 725 m². ENB G.

č. 1707 **Cena: 4 155 300 Kč**

Budislav - prodej pozemku 852 m² k bydlení nebo stavbě rodinné chaty. Pilíř pro elektro i plyn na hranici. č. 1715. **Cena: 2 290 000 Kč**

NEBYTOVÉ PROSTORY K PRONÁJMU

• vybavená kancelář 26 m² na Smetanově nám. ENB G

č. 1719 **Cena: 7 000 Kč / měsíc + energie**

• 27 m² plus příslušenství, v přízemí (ulice Nerudova), pro obchod, služby, kanceláře. ENB E/159

č. 1661 **Cena: 8 000 Kč / měsíc + energie**

• obchodní prostor cca 67 m² (+zázemí), s výlohou, na náměstí. ENB G

č. 1677 **Cena: 26 000 Kč / měsíc + energie**

• obchodní prostory 15 m² naproti poště, 2 výlohy. ENB G

č. 1723 **Cena: 6 000 Kč / měsíc + energie**

Známý neznámý Alois Toufar

Nová výstava s názvem Alois Toufar – Kupka z Vysočiny, která je společným projektem Městské galerie Litomyšl a akademického malíře Jana Paula, představí výběr z díla pozapomenutého umělce Aloise Toufara (1919–1978). Kurátor výstavy a zároveň obdivovatel i popularizátor Toularova díla Jan Paul o umělci říká: „Brtnický rodák Alois Toufar byl znám především jako vynikající výtvarný pedagog a teoretik, avšak mimo tento profesní zájem vytvořil soustředěně a v obsahu i výrazu sjednocené dílo především ve fantazijní tvorbě a zařadil se tak po bok zvůčných jmen českého imaginativního umění.“

Výstava si klade za cíl připomenout Toulara jako malíře a grafika a zasadit jeho dílo do kontextu vývoje českého umění. Počátky Toularovy tvorby se nesly ve znamení realistické krajino-malby, postupně však umělec dospěl ke svébytnému, na imaginaci a silném vnitřním prožívání okolního světa založenému výtvarnému vyjadřování. Alois Toufar se nebal zkoumat polaritu lidské existence. Jeho dílo je mementem hrůz, které prožil v koncentračních táborech, ale zároveň také odrazem čiré radosti ze života. Především v cyklu „autobusáři“ pak neotřele pracoval s fenoménem náhody.

Vernisáž výstavy Alois Toufar – Kupka z Vysočiny se uskuteční v pátek 10. března 2023 v 17.00 hod. v domě U Rytířů. O umělcově díle promluví Jan Paul. Výstava bude možné navštívit až do 21. května 2023. **Jana Kosková**

O vzdělaném světě nejen s náměstkyní ministra školství

Základní škola Zámecká si vás dovoluje pozvat na diskuzi „Vzdělaná Litomyšl, vzdělaný svět?“, která se uskuteční ve středu 15. března od 17 hodin v Klenutém sále Zámeckého návrší Litomyšl. Debata je výstupem letošního ročníku projektu Světová škola, který ZŠ Zámecká realizuje již více než 10 let. Pozvání do Litomyšle přijali náměstkyně ministra školství Martina Bě-

ťáková, manažerka projektu Škola v Indii Jana Macková, tlumočnice do čínského jazyka Klára Kutlíková a učitel anglické konverzace Maurice Otunga (původem z Keni). Hlavními průvodkyněmi večera budou žákyně 9. ročníku Kateřina Kmošková a Ema Novotná. Těšíme se na vás!

Stanislav Švejar,

učitel výchovy k občanství na ZŠ Zámecká

Zahájení nové turistické sezony v Portmoneu a Rodném bytě B. Smetany

Během svých výletů budete moci již od soboty 25. března navštívit nejen muzeum (otevřeno celoročně), ale také Rodný byt Bedřicha Smetany a Portmoneum - Museum Josefa Váchala. Otevřeno bude v těchto dvou objektech vždy v sobotu a neděli v 9-12 a 13-17 hod. Víkendová otevírací doba bude platit i po celý duben, od května bude otevřeno od úterý do neděle. Prohlídky mimo otevírací dobu je možné objed-

nat pro skupiny minimálně deseti osob. Prohlídku stále expozice Rodného bytu Bedřicha Smetany vám opět zpřijemní interaktivní program „Muzicírování s Bedříškem“. Přimo v rodném bytě slavného skladatele si můžete zahrát na dobovém koncertním křidle. Nemusíte být profesionální hudebník, stačí, že máte rádi hudbu a hraje te na klavír.

Hana Klimešová

Zbyněk Hraba – Linomyšlení

25. březen – 29. říjen 2023

V Portmoneu – Museu Josefa Váchala bude v letošní sezoně k vidění výstava grafika Zbyňka Hrabu z Prahy. Zbyněk Hraba (*1960) jako jeden z mála autorů zasvětil svou tvorbu výhradně linorytu. Studoval Střední průmyslovou školu grafickou v Praze (obor grafická úprava tiskovin) a následně Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze v ateliéru knižní kultury a písma prof. Milana Hegera. Řadu let pak pracoval jako výtvarný redaktor v různých nakladatelstvích a současně navrhoval logotypy i grafickou podobu knih, časopisů a výstavních katalogů.

Vystavené grafiky představují všechna hlavní témata, jimž se Zbyněk Hraba věnuje – přírodu, hudbu, zátiší a portréty. Zbyněk Hraba je, stejně

jako Váchal, schopen své vícebarevné linoryty tisknout z jedné jediné desky, postupně odrývané pro jednotlivé barvy. A stejně jako Josef Váchal se také Hraba rád toulá přírodou a zachycuje její náladu, hru světla a stínů, okamžik dokonalého, někdy jen vteřiny trvajících navšivění, či genius loci místa. Navíc používá celou řadu různých vrypů, od jednoduchých linek v jednom či několika směrech až po křížky a drobné trojúhelníčky, kterými vzniklé dílo oživuje a téměř animuje. Zvláště v zobrazené krajině pak do díla dostává až neuvěřitelně mnoho pohybu a atmosféry, jež u jiných autorů tvořících technickou linorytu postrádáme.

Vernisáž výstavy se uskuteční v pátek 24. března od 17 hodin.

Hana Klimešová

Jarní koncert souboru barokní hudby Bona Nota v Husově sboru

V neděli 26. března v 18.00 hod. zveme všechny hudební příznivce do Husova sboru v Litomyšli na Toulcově náměstí na jedinečný koncert nově objevené barokní hudby v podání souboru Bona Nota vedeného Danielem Chráskou.

Soubor Bona Nota, složený z amatérských i profesionálních hudebníků, vznikl v roce 1999 v Pardubicích a již v roce 2001 zvítězil ve své kategorii v soutěži Concerto Bohemia. V současnosti se zaměřuje na interpretaci hudby 18. století a jeho specialitou je právě uvádění skladeb nově objevených v hudebních archivech celé Evropy.

Při jarním koncertě v Litomyšli se můžeme těšit na provedení skladeb Christopa Graupnera (1683-1760), od jehož narození letos uplynulo 340 let. Jeho dílo, ač dlouhá léta uložené v darmstadtském archivu, je srovnatelné

s dílem Bachovým. Uslyšíme též skladby jeho žáka Johanna Friedricha Fasche (1688-1758). Světskou polohu Graupnerovy tvorby bude reprezentovat jeho Ouvertura G dur, duchovní polohu pak postní kantáta „Má jít nevinný beránek ke svému utrpení?“. Z Faschova díla se můžeme těšit na Sinfonii D dur a na Koncert pro flétnu a smyčce d moll.

Jako sólisté se nám představí flétnistka Silvie Mechová-Hönigová, vítězka Mozartovy soutěže komorní hry v Praze, a pěvci Aněžka Mišoňová (soprán) a Jiří Bílek (bas). Vstupné na koncert je díky finanční podpoře města Litomyšl dobrovolné. Nenechte si tedy ujít tuto jedinečnou příležitost uslyšet krásnou nově objevenou barokní hudbu. Za ČČSH v Litomyšli vás srdečně zve

Štěpán Klásek

Romance ve francouzském impresionismu

Srdečně vás zveme na koncert s názvem Romance ve francouzském impresionismu, který se bude konat ve čtvrtek 23. března 2023 v 19.00 hodin ve Smetanově domě v Litomyšli v rámci Litomyšlských hudebních večerů. Na koncertě zazní stěžejní díla pro housle a klavír z období francouzského romantismu a impresionismu (C. Franck, C. Debussy, M. Ravel). Jejich interpretace se ujme houslista Milan Al-Ashhab a klavírista Adam Skoumal, kteří se na tento program dlouhodobě zaměřují a představili jej mimo jiné na recitále v Berlínské filharmonii.

Milan Al-Ashhab absolvoval hru na housle na Konzervatoři v Teplicích a poté na pražské Akademii múzických umění. Od roku 2019 pokračoval ve studiích na vídeňské Univerzitě für Musik und Darstellende Kunst. Zvítězil na prestižní Mezinárodní houslové soutěži Fritze Kreislera ve Vídni (2018), dále je vítězem soutěže New York Concert Artists and Associates Worldwide Debut Audition (New York, 2018) a laureátem Čajkovského soutěže v Moskvě (2019). První místa obdržel i na dalších mezinárodních i tuzemských soutěžích.

Vystupoval za doprovodu mnoha českých i zahraničních orchestrů a pravidelně účinkuje na celovečerních koncertech s předním českým klavíristou a skladatelem Adamem Skoumalem.

Jiřina Macháčková

Jarní výstava v denním stacionáři

Denní stacionář Litomyšl organizace Ruka pro život o.p.s. zve na Jarní prodejní výstavu, která se uskuteční v úterý 28. a ve středu 29. března 2023 v čase od 9 do 16 hodin ve vstupních prostorách Denního stacionáře Litomyšl, na ulici J. E. Purkyně 1150.

Návštěvníci si budou moci prohlédnout a zakoupit výrobky, které vznikly v rámci terapeutických aktivit v multifunkčních dílnách a které, s větší nebo menší podporou od pracovníků, vyráběli naši uživatelé s mentálním a kombinovaným postižením, poruchou autistického spektra a také senioři.

Přijďte si prohlédnout jarní dekorace, popřípadě zakoupit malou drobnost.

Za Ruku pro život o.p.s. se na Vás těší **Ria Slušná**

Najdi (na)sebe

Sobota 18. 3. Najdi (na)sebe - bazárek pro tělo i ducha, 10 – 14 h. Bowling Bar Peklo

Milí zlatí přátelé naši, blíží se jaro a náš/váš další bazárek... počasí nám určitě bude přát, a tak se sejdeme 18. 3. od 10 h na terase Bowling Baru Peklo. A jak už to znáte, spousta parádních kousků, skvělá atmosféra, skvělé drinky a podpořme opět dobrou věc. Těšíme se na vás! Eliška a Veru. **Vávrová Veronika**

Předprodej na vybrané pořady v Infocentru Litomyšl

1. 3.	St	9.30 19.00	Okresní kolo soutěže ZUŠ ve hře na akordeon - Základní umělecká škola Bedřicha Smetany - sál školy Chytrý kvíz 2023 - soutěž týmů, 90 Kč • Music club Kotelna	tel. 461 612 628 tel. 776 278 519
3. 3.	Pá	21.00	Drumbox vol. 1 - noc plná drum'n'bass music, 150 Kč • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
4. 3.	So	22.00	Oldies party 60.-90. let - dj Wolf, 100 Kč • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
8. 3.	St	19.00	Chytrý kvíz 2023 - soutěž týmů, 90 Kč • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
10. 3.	Pá	17.00 20.00	Alois Toufar: Kupka z Vysočiny - vernisáž výstavy dokumentující obdivuhodnou cestu zapomenutého umělce A. Toufara • dům U Rytířů Nirvana tribute Czech - koncert, afterparty, předprodej 150 Kč/190 Kč na místě • Music club Kotelna	tel. 776 278 519 tel. 776 278 519
11. 3.	So	22.00	Oskarsax - dj Oskarsax, 100 Kč • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
14. 3.	Út	15.00-17.00 19.00	Deskovky se Světluškem a Jeňou - dětské hry • Městská knihovna Litomyšl - přednáškový sál Kecy & politika - nekorektní podcast o aktuálním dění v politice, předprodej 250 Kč • Music club Kotelna	tel. 461 612 068 tel. 776 278 519
15. 3.	St	15.30 16.00 17.00-19.00 17.30	Komentovaná prohlídka výstavy „Do Brna široká cesta“ - s ukázkou tisku na historickém knihařském lisu • regionální muzeum Hrajeme si na školu - vzdělávací cyklus pro předškolní děti, účast je třeba hlásit předem • Základní škola U Školek Vzdělaná Litomyšl, vzdělaný svět? - diskuze projektu Světová škola • zámecký pivovar - klenutý sál Dobrodružství na Madagaskaru - promítání fotografií V. Sedláčka z návštěvy ostrova • knihovna - přednáškový sál	tel. 461 613 056 tel. 461 612 275 tel. 461 612 068
16. 3.	Čt	14.00-16.30	Robotická dílna pro děti • Městská knihovna Litomyšl - dětské oddělení	tel. 461 612 068
17. 3.	Pá	20.00	Michal Hříza - koncert, afterparty, předprodej 390 Kč/450 Kč na místě • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
18. 3.	So	9.00-17.00 10.00-14.00 22.00	Jarní kreativ Litomyšl - prodejní akce autorské tvorby a designu, vstup zdarma • zámecký pivovar Najdi [na]sebe - bazárek pro tělo i ducha, spousta parádních kousků, skvělá atmosféra, skvělé drinky • Bowling bar Peklo Diskotéka 70.-90. let - dj Alík, 100 Kč • Music club Kotelna	tel. 605 359 520 tel. 725 572 498 tel. 776 278 519
19. 3.	So	16.00	Kruhové tance - přijďte si zatančit a zazpívat, v kruhu, 160 Kč • Cvičební sál Veselka	tel. 605 423 279
22. 3.	St	16.30 18.00 19.00	Interní večírek • Základní umělecká škola Bedřicha Smetany - sál školy Španělsko - vyprávění a promítání Zbyňka Palicha • Husův sbor Chytrý kvíz 2023 - soutěž týmů, 90 Kč • Music club Kotelna	tel. 461 612 628 tel. 724 704 977 tel. 776 278 519
23. 3.	Čt	10.00 14.00-16.30 17.30 19.00	Každodenní líčení s dětmi za zády • Rodinné centrum Litomyšl Virtuální realita pro děti - přihlášení nutné • Městská knihovna Litomyšl - dětské oddělení 60' o botanické ilustraci - hodinová přednáška Jany Koskové, 50 Kč • Dům U Rytířů - Městská galerie Litomyšl 587. LHV: Romance ve francouzském impresionismu - M. Al-Ashab [housle] a A. Skoumal [klavír], 250 Kč/do 15 let zdarma • Smetanův dům	tel. 607 605 720 tel. 461 612 068 tel. 461 653 488
24. 3.	Pá	17.00 19.30	Zbyněk Hrabá: Linomyšlení - vernisáž výstavy prací grafika Zbyňka Hrabá z Prahy • Portmoneum Totální nasazení & zakázányovoco - koncert + afterparty, předprodej 300 Kč/350 Kč na místě • Music club Kotelna	tel. 734 541 323 tel. 776 278 519
25. 3.	So	10.00-12.00 11.00	Suchá jehla jednoduše - výtvarná dílna, 50 Kč • Dům U Rytířů - Městská galerie Litomyšl Seminář s profesionální malíčkou Romanou Rosou • Rodinné centrum Litomyšl	tel. 461 653 488 tel. 607 605 720
26. 3.	Ne	18.00	Bona Nota - jarní koncert barokního souboru z Pardubic • Husův sbor	tel. 724 704 977
27. 3.	Po	17.00	Třídni přehrávka bicích nástrojů žáků ZUŠ Litomyšl • Music club Kotelna	tel. 461 612 628
28. 3.	Út	17.00 17.00 19.00	Mord ukrutný - odraz skutečné události v ústních, psaných a tištěných pramenech - přednáška PhDr. J. Polákové, Ph. D. • regionální muzeum Velikonoce - projektový den pro děti • Rodinné centrum Litomyšl Absolventský koncert bicích nástrojů - jako hosté vystoupí studenti Konzervatoře Pardubice • Music club Kotelna	tel. 607 605 720 tel. 461 612 628
29. 3.	St	16.00 17.00 19.00	KJČ: Polyxena z Pernštejna, Rožmberka a Lobkovic. Životní cesta české šlechtičny - přednáška, zdarma • U Slunce Koncert žáků ZUŠ Choceň a ZUŠ Litomyšl • Základní umělecká škola Bedřicha Smetany - sál školy Chytrý kvíz 2023 - soutěž týmů, 90 Kč • Music club Kotelna	tel. 461 612 628 tel. 776 278 519
30. 3.	Čt	10.00	Esenciální oleje nejen pro děti - rezervace místa nutná na tel. 739 370 519 • Rodinné centrum Litomyšl	tel. 739 370 519
31. 3.	Pá	16.00 18.00 20.00	Ekumenická křížová cesta po Litomyšli • začátek u piaristického kostela O plavbě z Českých Budějovic do Hamburku - beseda s vodákem a sportovcem R. Štovičkem, dobrovolné vstupné • Nový kostel Jelen - koncert, afterparty, předprodej 540 Kč/590 Kč na místě • Music club Kotelna	tel. 724 704 977 tel. 776 278 519
1. 4.	So	11.00-15.00 14.00 20.00 22.00	Burza vinylů a CD - 50 Kč • Music club Kotelna Vynášení Morany - Smrt jsme vám vynesli, nový líto přinesli... - hudební pásmo souboru Heblata a tanečního oddělení • muzeum Maškarní diskotéka - dj Kniže, rej všelijakých masek, skvělá zábava, vstupné dobrovolné • Kulturní dům na Pohodlí Oldies party 60.-90. let - 100 Kč • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
5. 4.	St	19.00 19.00	Chytrý kvíz 2023 - soutěž týmů, 90 Kč • Music club Kotelna Velké lásky v malém hotelu - divadelní představení uvádí Divadelní společnost Háta, 360-420 Kč • Smetanův dům	tel. 776 278 519 tel. 461 613 239
6. 4.	Čt	20.00	Marpo & TroubleGang Back To The Roots - koncert + afterparty, předprodej 390 Kč/450 Kč na místě • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
7. 4.	Pá	20.00	AC/DC tribute - koncert + afterparty, předprodej 250 Kč/300 Kč na místě • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
8. 4.	So	19.00 22.00	Čermák & Staněk Comedy - zcela nový materiál zcela starých boomerů, předprodej 290 Kč/350 Kč na místě • Music club Kotelna Oskarsax - dj Oskarsax, 100 Kč • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
11. 4.	Út	19.00 19.00	Prague Cello Quartet - soubor čtyř muzikantů hrajících v originální úpravě nejnámější písně, 490-590 Kč • zámecké návrší AD: Famílie - komedii uvádí Městské divadlo Mladá Boleslav, 350-420 Kč • Smetanův dům	tel. 792 776 063 tel. 461 613 239
12. 4.	St	19.00 19.00	Jdi za štěstím - Marian Vojtko & Bohuš Matuš - vzpomínkový koncert s písničkami Karla Gotta, 670-800 Kč • Smetanův dům Chytrý kvíz 2023 - soutěž týmů, 90 Kč • Music club Kotelna	tel. 776 278 519

Vysvětlivky: LHV - Litomyšlské hudební večery, KJČ - Kroužek Jihočechů, AD - abonentní divadelní představení

KAM NA PLES / KARNEVAL?

3. 3.	Pá	19.00	Maturitní ples Trading Centre Litomyšl • Smetanův dům
11. 3.	So	20.00	Sportovní ples • Kulturní dům Na Rychtář Janov
18. 3.	So	14.00	Dětský karneval s klaunem Hopsalínem • Kulturní dům Skalka Lubná
25. 3.	So	20.00	Obecní babský bál - hraje Kdo má čas • KD Čistá

VÝSTAVY A VÍCEDENNÍ AKCE

11. 3. - 21. 5.	Alois Toufar: Kupka z Vysočiny - výstava dokumentující obdivuhodnou cestu zapomenutého umělce • dům U Rytířů • Út-Ne 10-12, 13-17
do 19. 3.	Lidé od vedle - Neobvyklý výlet do světa lidí s hendikepem - interaktivní výstava • regionální muzeum • Út-Pá 9-12, 13-17, So-Ne 9-17
23.-26. 3.	Jarní dny asijské kuchyně • Restaurace Bohém hotelu Aplaus • od 11.00
25. 3. - 29. 10.	Zbyněk Hraba: Linomyšlení - výstava grafika Zbyňka Hraby z Prahy • Portmoneum - Museum Josefa Váchala • So-Ne 9-12 a 13-17
25.-26. 3.	Uznej víkend • Restaurace a minipivovar Veselka • od 11.00
28.-29. 3.	Jarní prodejní výstava - jarní dekorace a výrobky zhotovené uživateli stacionáře • denní stacionář (J. E. Purkyně) • Út-St 9-16
do 30. 3.	Ivana a Filip Langrovi: Vlna, dřevo, kámen - prodejní výstava • Galerie Antik Hotel Sofia Litomyšl • otevřeno denně
do 31. 3.	Alena Pazderová: Květiny, příroda a město na plátnech - výstava • Bobo Cafe
do 8. 5.	Do Brna široká cesta - Kramářské písně se světskou tematikou - putovní výstava o jarmarečních tiscích • muzeum • Út-Pá 9-12, 13-17, So-Ne 9-17

DIGITÁLNÍ KINO SOKOL

Předprodej vstupenek v IC Litomyšl • tel. 461 612 161 • www.kinolitomysl.cz

St 1. 3.	Medvěd na koksu - film USA, thriller/komedie, 95 min., titulky, 140 Kč
Čt 2. 3.	Šťastně až na věky - film ČR, dokumentární, 100 min., 120 Kč
Pá, So, Ne 3.-5. 3.	Ostrov - film ČR, romantický/komedie/dobrodružný, 100 min., 140 Kč
Út 7. 3. od 16.30	Ant-Man a Wasp: Quantumania ve 3D - film USA, akční/komedie/dobrodružný, 130 min., dabing, 150 Kč
Út 7. 3.	Ant-Man a Wasp: Quantumania - film USA, akční/komedie/dobrodružný, 130 min., dabing, 140 Kč
St 8. 3. od 15.00	Avatar: The Way Of Water ve 3D - film USA, akční/dobrodružný/sci-fi/fantasy, 190 min., dabing, 150 Kč
St 8. 3. od 19.00	Avatar: The Way Of Water - film USA, akční/dobrodružný/sci-fi/fantasy, 190 min., dabing, 150 Kč
Čt 9. 3.	Asterix a Obelix: Říše středu - film Francie, komedie/dobrodružný, 110 min., dabing, 120 Kč
Pá, So 10., 11. 3.	Creed III - film USA, drama/sportovní, 120 min., titulky, 130 Kč
Ne 12. 3.	Velryba - film USA, drama, 120 min., titulky, 120 Kč
Út, St 14., 15. 3.	Vřískot 6 - film USA, horor/thriller, 120 min., titulky, 140 Kč
Čt 16. 3. od 17.00	Kino pro seniory: Řekni to psem - film ČR, komedie/romantický, 90 min., 70 Kč
Čt 16. 3.	Služka - film ČR/SR, drama/historický/romantický, 110 min., 140 Kč
Pá 17. 3. 16.30 a 19.30	Shazam: Hněv bohů - film USA, akční/komedie/dobrodružný/fantasy, 130 min., dabing, 130 Kč
So, Ne 18., 19. 3.	Shazam: Hněv bohů - film USA, akční/komedie/dobrodružný/fantasy, 130 min., dabing, 130 Kč
Út, St 21., 22. 3.	65 - film USA, sci-fi/thriller, 120 min., titulky, 140 Kč
Čt 23. 3.	Filmový klub: Valérie a týden divů - film ČR, poetický/fantasy, 75 min., 100 Kč
Pá-Ne 24.-26. 3.	Bud' chlap! - film ČR, dobrodružný/komedie, 100 min., 140 Kč
Út, St 28., 29. 3.	John Wick: Kapitola 4 - film USA, akční/krimi/thriller, 170 min., titulky, 140 Kč
Čt, Pá 30., 31. 3.	Dungeons And Dragons: Čest zlodějí - film USA, dobrodružný/fantasy, 135 min., dabing, 150 Kč
So 1. 4.	Dungeons And Dragons: Čest zlodějí - film USA, dobrodružný/fantasy, 135 min., dabing, 150 Kč
Ne 2. 4.	Dungeons And Dragons: Čest zlodějí - film USA, dobrodružný/fantasy, 135 min., titulky, 150 Kč

KINO SOKOL DĚTEM Začátky představení vždy v 17.00 (pokud není uvedeno jinak)

So, Ne 4., 5. 3.	Zoubková víla - film Německo/Lucembursko, animovaný/rodinný/dobrodružný/komedie, 80 min., dabing, 110 Kč
Čt, Pá 9., 10. 3.	Kocour v botách: Poslední přání - film USA, animovaný/dobrodružný/komedie, 100 min., dabing, 120 Kč
So, Ne 11., 12. 3.	Mumie - film Španělsko, animovaný/rodinný/dobrodružný/komedie, 90 min., dabing, 130 Kč
So, Ne 18., 19. 3.	Bella a Sebastián: Nová generace - film Francie, rodinný/dobrodružný, 100 min., dabing, 130 Kč
So, Ne 25., 26. 3. od 16.30	Princezna zakletá v čase 2 - film ČR, komedie/pohádka/fantasy, 120 min., 110 Kč
So, Ne 1., 2. 4.	Titina, psi polárníce - film Norsko, animovaný/rodinný/dobrodružný, 90 min., dabing, 100 Kč

SPORT, CVIČENÍ

■ Městský bazén, tel.: 461 315 011

Otevírací doba pro veřejnost je uvedena na webu.
Plavecká škola Ráček Litomyšl organizuje pro veřejnost:
Po: polední kurzy plavání pro batolata
Út: odpolední kurzy plavání pro rodiče s dětmi, děti, mládež i dospělé; od 18.45 hod. aqua fitness
Čt: od 12.00 hod. cvičení pro seniory; od 15.00 hod. cvičení pro těhotné
www.bazen-litomysl.cz

■ Krytý zimní stadion, tel.: 774 432 169

Veřejné bruslení do 26. 3.:
So-Ne vždy od 13.30 do 15.30 hod.
Jarní prázdniny (Po-Pá 6.-10. 3.) denně od 13.30 do 15.30 hod.,
www.hclitomysl.cz

■ ZUŠ - budova „TUNEL“, tel.: 461 612 195

Po od 18.00 hod. - Orientální (břišní) tanec
více info na tel. 728 684 634 a www.amor-orient.com
Od 17. 3. každý lichý pátek 18.00-19.30 hod. Tanec pro ženy
více info na tel. 773 655 872 (Silvia Henniger)
www.cestyksobe.com

■ Sportcentrum Litomyšl, tel.: 734 233 003

Tenis, squash, bowling, badminton, běžecký pás
www.sportcentrum-litomysl.cz

■ Sokolovna, tel.: 604 684 752

Pravidelná cvičení:
Po 16.00-17.00 - Rodiče s dětmi
Po 18.00-19.00 - Zdravotní cvičení ženy
Po 19.00-20.00 - Volejbal ženy
Čt 19.00-20.30 - Volejbal mix
■ **Sauna**, tel.: 777 588 586
Po 16.00-21.30 neomezeně
Út 16.00-21.30 ženy
St-Pá 16.00-22.00 neomezeně
So 16.00-21.30 neomezeně
Ne 16.00-21.30 neomezeně a děti
www.areal-sokolovna.cz/sauna

■ DiscGolfPark

Na volně přístupném hřišti se nachází celkem devět stanov, z nichž se odhazují disky.
Disky lze zapůjčit v infocentru na náměstí.

■ Jandíková.cz, tel.: 776 288 774

Cvičení probíhá v prostorách Fitcentra Fila a ve Sportovní hale Jiskra (obojuji u zimního stadionu):
K2 Hiking
TRX
Power jóga
- rozpis lekcí a rezervace na www.jandikova.cz
■ **Spinning Centrum Stratílek**, tel.: 724 033 548
45 až 120minutové lekce, rezervace na tel. 724 033 548
Rozvrh lekcí: www.stratilek.cz/spinning
■ **Rodinné centrum**
Čt 16.30-17.30 hod. - Rehabilitační cvičení s prvky jógy
Více info na tel. 721 344 217
■ **Pumptrack na „Wembley“**
Dva propojené asfaltové okruhy, větší dráha měří 158 metrů a menší 38 metrů. Pro všechny, kteří rádi jezdí na kole, skateboardu, longboardu, koloběžkách či in-line bruslích.

! Příspěvky do *Kam v Litomyšli?* prosím odevzdávejte v IC do 21. dne v měsíci. Abyste nepřišli o prezentaci akce pořádané na přelomu měsíce, jsou zde zveřejňovány pozvánky s přesahem až 5 dní. Úplné informace včetně akcí, jejichž termín je znám dlouho dopředu, na www.litomysl.cz. Změna programu vyhrazena.

■ **hudba, tanec**
■ **divadlo, promítání, beseda**
■ **přednáška, seminář, vzdělání**
■ **výstava, vernisáž**
■ **tvorba, vaření, soutěže**

KAM ZA SPORTEM

4. 3.	So	9.00 a 10.45	Basketbal: Adfors Basket Litomyšl vs. Sokol Stěžery - VP minižactva U11 • Sportovní hala Jiskra
		9.00	Basketbal: Adfors Basket Litomyšl vs. Basketbal Svitavy - liga žáků U14 • městská sportovní hala
		13.00 a 15.00	Basketbal: Adfors Basket Litomyšl vs. KP Brno B - NRL kadetek U17 • Sportovní hala Jiskra
5. 3.	Ne	17.00	Lední hokej: HC Litomyšl vs. Spartak Nové Město n. Metují - rozhodující utkání o postup do finále play off krajské ligy • zimní stadion
12. 3.	Ne	14.00 a 15.45	Basketbal: Adfors Basket Litomyšl vs. BK Pardubice - VP minižactva U12 • Sportovní hala Jiskra
18. 3.	So	15.00	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. SK Holice - utkání Krajského přeboru mužů • Městský stadion Černá hora - UMT
		18.00	Basketbal: Adfors Basket Litomyšl vs. Sojky Pelhřimov - Liga žáků U14 • městská sportovní hala
		20.00	Basketbal: Adfors Basket Litomyšl vs. BK Přebouč - Východočeská liga mužů • městská sportovní hala
19. 3.	Ne	10.00	Basketbal: Adfors Basket Litomyšl vs. Vysočina Jihlava - Liga žáků U14 • městská sportovní hala
		12.00	Basketbal: Adfors Basket Litomyšl vs. Draci Vysoké Mýto - Východočeská liga mužů • městská sportovní hala
22. 3.	St	18.00	Basketbal: Adfors Basket Litomyšl vs. SŠB Pardubice - NRL kadetů U17 • Sportovní hala Jiskra
25. 3.	So	15.00	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. SK Lázně Bohdaneč - utkání Krajského přeboru mužů • Městský stadion Černá hora - UMT
8. 4.	So	16.00	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. FK Přebouč - utkání Krajského přeboru mužů • Městský stadion Černá hora

INFOCENTRUM LITOMYŠL

Informační centrum
Smetanovo nám. 72
570 01 Litomyšl
tel: 461 612 161
email: ic@litomysl.cz
www.ticlitomysl.cz

Informační centrum na náměstí otevřeno: Po-Pá 8.30-17.00 So 9.00-12.00

Nabídka infocentra: Prodej vstupenek na Smetanovu Litomyšl 2023.
Předprodej vstupenek na kulturní a sportovní akce v síti Ticketmaster, Ticketstream, Ticketportal, TicketLive, Colosseum a SMSicket.
Prodej mezinárodních autobusových jízdenek RegioJet.
Internet, kopírování a tisk, skenování, laminování, kroužková vazba.

aktuální info o akcích na www.litomysl.cz

Ekumenická křížová cesta po Litomyšli

I letos před Velikonocemi se chceme v ekumenickém společenství tvořeném křesťany všech zdejších církví, které je však otevřené i všem ostatním lidem dobré vůle, vydat na společnou křížovou cestu našim městem. Její jednotlivá zastavení budou spojena s četbou pašijového příběhu Ježíše Krista, s jeho promítáním do historie našeho města, ale i do naší současnosti. Začínat se bude jako vždy u piaristického kostela Nalezení sv. Kříže, a to v pátek před Květnou nedělí 31. března v 16.00 hod. Trasa povede

Libánkami k Anežce České a pak ke kříži na silnici do Strakova a na litomyšlský hřbitov. Také děti se mohou opět těšit na svůj program spojený s hledáním malých symbolických „pokladů“.

Otevřené lidi všech vyznání i bez vyznání srdečně zve spolu se všemi litomyšlskými duchovními

Štěpán Klásek

Mord ukrutný

28. březen 2023,

Regionální muzeum v Litomyšli

V noci ze 4. na 5. července roku 1907 byla na silnici u Křtin spáchána čtyřnásobná vražda připomínající loupežnické přepadení ze starších dob. Tento násilný čin a následující soudní proces s obžalovanými, mezi kterými byla i žena, vzbudil v obyvatelstvu celého kraje nemalý rozruch. Podrobně vylíčený zločin, ve kterém sehrály svou roli nenávist, alkohol i značný obnos peněz, byl pak několikrát vydán jako kramářský tisk. Zajímá vás, nakolik byl příběh skutečným a co je literární fikce? Přednáška PhDr. Jany Polákové, Ph.D., z Etnografického ústavu Moravského zemského muzea v Brně proběhne v úterý 28. března od 17 hodin.

Miluše Vopařilová

Zelený čtvrtek

Zveme na výrobní dílnu, která se uskuteční ve čtvrtek 6. dubna 2023 od 8–12 h ve Středisku volného času Litomyšl. Připraveno je tvoření, při kterém si vyzkoušíte malování kraslic voskem, výrobu sádrových vajec, dekorace z přírodních materiálů nebo drobné vyrábění z papírových rolíček. Cena za akci je 200 Kč [všechny výrobky si odnesete domů]. S sebou si přineste přezůvky a svačinu. Přihlašování online je pouze elektronicky na našem webu svc.litomysl.cz, nejpозději do pátku 31. března. Těšíme se na vás.

Anna Kmošková

Velikonoce v muzeu

sobota 1. dubna 2023, 14–16 hodin

Zveme Vás na již tradiční vynášení Morany, Smrtholky či Smrtonošky z města. Přijďte se rozloučit se zimou a společně s námi Moranu vynést z města a poslat po vodě pryč. Zpět si poté přineseme nové líto či létěčko s příslibem všeho dobrého po celý příští rok.

14.00 – hudební pásmo představující lidové zvyky v podání folklorního souboru Heblata ve spolupráci s tanečním oddělením při ZUŠ B. Smetany v Litomyšli. V případě hezkého počasí program proběhne před vstupem do muzea, jinak v přednáškovém sále muzea.

Těšíme se na vás. Změna programu vyhrazena!
Renata Kmošková

Jarní abonentní cyklus

V úterý 11. dubna započne ve Smetanově domě jarní divadelní sezóna. Prvním představením cyklu bude komedie Městského divadla Mladá Boleslav Famílie, která dokáže diváka od srdce nejen rozesmát, ale i pohnout až k slzám. V úterý 2. května bude jeviště patřit Švandovu divadlu a hře Martiny Kinské Pankrác '45. Fiktivní příběh s podtitulem „Casting na popravu“ vznikl na základě skutečných životních událostí jednotlivých postav. V jedné cele se v pankrácké věznici sejdou herečky Adina Mandlová, Lída Baarová, Hana Krupková, spolupracovnice parašutistů výsadku SILVER A, židovka Julie a neznámá žena. Která z nich si ve skutečnosti zaslouží být odsouzena? Třetí abonentní titul s názvem Tři muži na Špatné adrese ve čtvrtek 25. května zahraje pražský soubor Divadla Bez zábradlí. V této vynikající italské komedii, kde není normální skoro nic, ale kde se téměř vše dá vysvětlit, se v hlavních rolích představí Karel Heřmánek st., Zdeněk Žák, Vlasta Žehrová a další. Jarní abonentní cyklus uzavřeme v úterý 6. června divadelní hrou Otec. Jan Vlasák prostřednictvím Městských divadel pražských nám svým virtuózním herectvím připomene jeden smutný fenomén naší doby – stařeckou demenci. Dojemná a současně vtipná tragikomedie je psaná z pohledu muže, jenž je tímto neduhem postižen. Jednotlivé scény se vzájemně popírají, postavy mají více podob a příběh se skládá nepřímo, skoro až detektivně. Prodej abonentních vstupenek bude zahájen v Informačním centru Litomyšl od pondělí 13. března 2023 pro stávající abonenty, od pondělí 27. března 2023 budou v Informačním centru Litomyšl v prodeji nevzvednuté, uvolněné a nové divadelní abonentky. Volný prodej vstupenek na jednotlivá představení abonentního cyklu bude probíhat od pondělí 3. dubna 2023. Vstupenky budou k dostání on-line na www.smetanuvdum.cz, prostřednictvím osobní návštěvy Informačního centra Litomyšl, tel. 461 612 161 nebo v pokladně Smetanova domu hodinu před akcí.

Leoš Krejčí

65. Smetanova Litomyšl zahájila předprodej. V zimním stadionu vyroste koncertní sál.

Smetanova Litomyšl se po třech ročnících vrátila k tradičnímu termínu zahájení předprodeje vstupenek první březnovou středou, která je letos také prvním březnovým dnem. V nabídce ale mezi místy konání největších pořadů obvyklé zámecké nádvoří nahradila Festivalová hala.

Ta získala nemalou pozornost už při odhalení letošního programu, kdy byla čerstvě potvrzenou novinkou i pro samotné pořadatele. Kam se za měsíc posunuly přípravy nového prostoru a co už víme o tom, jak práce na zámku ovlivní půlkulatý ročník? Přinášíme několik nejčastějších otázek

Proč je třeba se letos bez nádvoří obejít?

O rekonstrukci zámku toho bylo v Lilii napsáno již mnoho. Smetanova Litomyšl v návaznosti na původně plánovaný harmonogram stavby pro rok 2022 připravila program bez výpravných oper a ročník 2023 o deset dní zkrátila. Stavět se začalo až nyní, a jelikož termín dokončení a čerpání evropské dotace do konce roku 2023 se nezměnil, nyní žádné harmonogramy neplatí. Nezbyvá než se letos bez zámeckého nádvoří obejít. Naštěstí Litomyšl není jen město úžasných historických památek, ale také skvělé současné architektury. Když se před lety zaštrešovalo kluziště, byli vyzváni architekti Aleš Burian a Gustav Křivinka. Vytvořili nadčasovou konstrukci, která může plnit řadu funkcí a také je vhodná pro pořádání koncertů. Právem byla nominována na evropskou cenu za architekturu Miese van der Rohe Award.

Jak bude v hale vznikat koncertní prostor?

Zdánlivě jednoduše. Po ukončení zimní sezóny se rozpustí led a my můžeme začít stavět jeviště a hlediště, začít si hrát s vizuální stránkou. Úskalí může být v tom, že to bude poprvé a mohou na nás čekat různé nečekané problémy. Ale je to velká výzva.

Co akustika?

Architekti - a město jako velkorosý investor - vytvořili halu, která se zdaleka vymyká obvyklým zimním stadionům dané kategorie.

Nejedná se o stavbu s typicky plechovým zvukem a roztržistou ozvěnou. Naše hala má členěný dřevěný strop a stěny obložené pohltivým materiálem. Zvuk v ní tak je příjemný, decentní a určité vyhoví i pro pořádání koncertů s klasickou hudbou.

Jedná se přece jen o halu - neztratí festival genia loci?

Jedním ze základních atributů Smetanovy Litomyšle je spojení kvalitního poslechového prostoru, který si nijak nezadá s koncertními síněmi, s atmosférou letních večerů pod širým nebem. Navíc v nekonečně krásných kulisách renesančního zámku. Nádvoří nám letos bude chybět, ale zážitek z festivalu nespočívá jen v samotných pořadech. Jeho součástí jsou též procházky uličkami města, posezení v kavárnách, potkávání se s umělci, návštěvy výtvarných výstav i program ve Festivalových zahradách. Z toho nic chybět nebude, Litomyšl svoji atmosféru neztratí.

V tuto chvíli máme navíc vyřešenou většinu technicko-provozních záležitostí a můžeme se zaměřit na design prostoru. Během března tak bude probíhat hned několik setkání s kreativními týmy scénografů. Naším cílem je pracovat jak s interiérem, který je už sám o sobě prvotřídním příkladem moderní architektury, tak s exteriérem haly a přílehlými budovami.

Jakou kapacitou hala disponuje a bude hlediště elevované tak, jak jsou návštěvníci zvyklí?

Obrovskou výhodou je, že se do haly dá umístit veškeré festivalové „vybavení“ prakticky beze změny. Stejně jeviště, zvýšené hlediště se stejnou kapacitou, které navíc můžeme vzhledem ke krytému prostoru vybavit čalouněnými seďádkami...

A co ouvertury?

Na zavedení lektorské úvody jsme náramně pyšní, mají velkou návštěvnost a opravdu jsou oblíbené. Konaly se v zámecké jízdárně, kterou máme sice opět k dispozici, ale ta je přece jen z festivalové haly o něco dál. Přesunou se proto do kostela sv. Anny.

Jak je to s doplňkovými službami?

Naprostá většina služeb pro návštěvníky zůstane zachována. Přestávkové stolečky najdou své nové místo v parku rozmarně-letní dobové plovárny, z březové aleje směřující k hlavnímu vchodu do Festivalové haly vznikne takřka kolonáda plná stánků s osvěžujícími občerstvením. Návštěvníci teprve testující, zda už je celovečerní koncert zvládnutelný i pro nejmladší členy rodiny, mohou i letos využít nabídky „Klasiky na zkoušku“ - kukátkové místa nabídneme na původní „hokejové“ tribuně. Jen na večeri pod stanem na zámeckém nádvoří návštěvníky letos nepozveme. Doporučíme ale zastávku ve Festivalových zahradách, kterými se ve večerních hodinách linou neodolatelně vůně z grilu.

Co na sebe? Bude v hale zima nebo teplo?

Všechno má své výhody a nevýhody. Na rozdíl od nádvoří nebude v hale padat večerní chlad, zároveň tam ale nebude povívat osvěžující větřík. Pevně věříme, že se nám podaří vytvořit velmi důstojný prostor, kde se budou lidé dobře cítit ve svátečním oblečení, tak jak se patří na společenskou událost nejvyššího významu. A určitě se postaráme o to, aby měli veškeré pohodlí.

Chrámové koncerty a koncerty v jízdárně či Smetanově domě zůstávají na svých místech, že? Kudy se do jízdárny dostaneme?

Pořady ve Smetanově domě, v litomyšlských chrámech, ale i v zámecké jízdárně zůstávají beze změny. Rekonstrukce zámku bude probíhat uvnitř, materiál bude dopravován přes francouzskou zahradu, takže první zámecké nádvoří by nemělo být stavbou nijak dotčeno.

Festivalové zahrady i Smetanova výtvarná Litomyšl také zůstávají beze změn?

Ano, podmínky jak pro program v zahradách, tak pro výstavy Smetanovy výtvarné Litomyšle se nijak nezmění a vše proběhne v obvyklém rozsahu. Doplní je ale nový „sourozence“, Smetanova poetická Litomyšl, která přinese poezii do veřejných prostor celého města.

Kde najdeme Festivalové centrum?

Festivalové centrum s předprodejem vstupenek zůstává ve vstupním průjezdu do zámeckého areálu, ve Festivalové hale ale bude před pořady k dispozici večerní pokladna.

Má hala bezbariérový přístup?

Ano, přístup do haly je bezbariérový a v hale budou stejně jako v nádvoří připravena místa pro čtyři invalidní vozíky.

Co samotný zámek, na čem se vlastně bude pracovat? A v příštím roce bude Smetanova Litomyšl opět na zámku? Znamená to, že všechny práce už budou dokončeny?

Rekonstrukce zámku má dvě samostatné části, financované ze dvou zdrojů. V první etapě bude z operačního programu Evropské unie opravena mimo jiné střecha a místnosti v nejvyšším patře, tam je termín dokončení do konce tohoto roku. V dalších letech pak budou ze státních prostředků opravována sgrafita, ale tam už by měl platit sjednaný harmonogram, který s festivalem na zámku počítá. Rozhodně společně s městem připravujeme na rok 2024 do zámeckého areálu velké oslavy 200. výročí narození Bedřicha Smetany.

Karel Telecký

Litomyšl přitahuje turisty i v zimním období

Do letošního Mezinárodního dne průvodců se opět zapojilo i litomyšlské informační centrum. Mezinárodní den průvodců připadá na 21. února a i IC Litomyšl se letos zapojilo s nabídkou víkendové komentované prohlídky historickým jádrem města, obohacené o překvapení na závěr. Tím byla netradiční prohlídka zámeckého pivovaru, kam se běžně nelze podívat. Potěšilo nás, že možnost prohlédnout si Litomyšl i mimo turistickou sezónu využily dvě desítky zájemců, zúčastnili se i turisté z Brna a Prahy.

Poděkování patří dlouholeté zkušené průvodkyni paní I. Píchalové i panu D. Zandlerovi ze Zámeckého návrší. Prohlídku uspořádalo IC ve spolupráci s Asociací průvodců ČR, pod záštitou radního Pardubického kraje Ing. Alexandra Krejčíře. Mezinárodním dnem průvodců si připomínáme nejen založení WFTGA [World Federation of Tourist Guide Association] v roce 1985, ale i záslužnou práci a nadšení všech průvodců.

Blanka Brýdlová,
vedoucí infocentra

Život Charitního domova na Mendryce se mění

Milí čtenáři, pokud se Vám někdy podařilo zatlouat do končin mezi Janovem a Gajerem, měli jste možná příležitost navštívit areál sester vincentek. Jedná se o malebnou část lesoparku s více budovami. Ve dvou z budov se již několik desítek let poskytuje sociální a ošetrovatelská péče věkem pokročilým řádovým sestřičkám. Do konce prosince loňského roku provozovala domov pro seniory na Mendryce Česká katolická charita. Tato Charita poskytuje sociální služby v domovech pro seniory specifické skupině osob. Jsou jimi věkem pokročilé řeholní sestry a kněží. Působnost České katolické charity je celorepubliková a v současné době provozuje osm domovů pro seniory.

Vzhledem k tomu, že Charitní domov na Mendryce již nedoplňoval svou kapacitu řeholními sestrami, které by potřebovaly péči, bylo zapotřebí se rozhodnout, co dál. A jakým směrem jsme se vydaly? Po hledání Boží vůle v modlitbě a následných jednáních s vedením Farní charity Litomyšl jsme se domluvily na spolupráci. S tím však souvisel důležitý krok. Bylo jím rozhodnutí otevřít se pro přijímání nových obyvatel Do-

mova z řad laiků. Domov na Mendryce zůstává i nadále specifický. Čím? Díky duchovním hodnotám, které tvoří přirozenou součást zsvěceného života sester vincentek, své místo zde mohou najít lidé, pro které jsou duchovní prostředí a možnost denní účasti na mši svaté důležitými.

Farní charita Litomyšl převzala od 1.1.2023 Charitní domov Mendryka a začala ho provozovat jako jednu ze svých služeb. V přívětivém pro-

středí malokapacitního zařízení se sedmnácti lůžky zajišťujeme obyvatelům stravování, ubytování, podporu a péči v úkonech, které již nezávládnou sami. Cílem poskytované služby je umožnit obyvatelům dožít svůj život důstojně a v duchovním prostředí.

Současné hygienické zázemí v těchto dnech modernizujeme na bezbariérové, aby bylo lépe dostupné.
*sestra Romana Dvořáková,
vedoucí Charitního domova Mendryka*

ROZPIS SLUŽEB

LSPP – dospělí

[soboty, neděle, svátky 8.00 – 13.00]
V Litomyšlské nemocnici
v přízemí budovy N, tel. 461 655 319

LSPP – děti a dorost

[soboty, neděle, svátky 8.00 – 13.00]
V Litomyšlské nemocnici v budově P
tel. 461 655 258

So 11. 3. MUDr. Šichová
Ne 12. 3. MUDr. Šváblová
So 18. 3. MUDr. Cacková
Ne 19. 3. MUDr. Hájková
So 25. 3. MUDr. Kopecská
Ne 26. 3. MUDr. Mareš
So 1. 4. MUDr. Papoušková
Ne 2. 4. MUDr. Pešková
Pá 7. 4. MUDr. Pilařová
So 8. 4. MUDr. Sadílková
Ne 9. 4. MUDr. Šichová
Po 10. 4. MUDr. Šváblová

Lékárny v době LSPP

[soboty, neděle, svátky 8.00 – 13.00]
So 11. 3. U Anděla strážce, 461 615 457
Ne 12. 3. Ústavní lékárna, 461 655 530
So 18. 3. Na Špitálku, 461 615 034
Ne 19. 3. Ústavní lékárna, 461 655 530
So 25. 3. U Nemocnice, 461 615 617
Ne 26. 3. Ústavní lékárna, 461 655 530
So 1. 4. U Slunce, 461 612 678
Ne 2. 4. Ústavní lékárna, 461 655 530
Pá 7. 4. Ústavní lékárna, 461 655 530
So 8. 4. U Anděla strážce, 461 615 457
Ne 9. 4. Ústavní lékárna, 461 655 530
Po 10. 4. U Slunce, 461 612 678

Stomatologie

[soboty, neděle, svátky 8.00 – 11.00]
11. – 12. 3. Lékař stomatolog
Kononenko Olexsandr
Litomyšl, Mariánská 1137, tel. 461 614 614
18. – 19. 3. MUDr. Sejkorová Jitka
Polička, Husova 25, tel. 606 202 501
25. – 26. 3. MDDr. Stavělová Pavla
Polička, 1. máje 607, tel. 461 724 423
1. – 2. 4. MUDr. Ševčík Stanislav
Polička, 1. máje 607, tel. 461 724 423
7. 4. MUDr. Švecová Dagmar
Litomyšl, Šmilovského 1122, 461 613 663
8. – 9. 4. MDDr. Švecová Marie
Polička, Smetanova 55, tel. 461 724 635
10. 4. MUDr. Adamcová Markéta
Polička, Hegerova 373, tel. 461 725 987

Světový týden glaukomu

V rámci světového týdne glaukomu proběhne ve středu 15. března 2023 od 12.30 do 15.00 hod. v některých městech naší republiky měření nitroočního tlaku pro širokou veřejnost. Do této akce se zapojuje i oční oddělení Litomyšlské nemocnice, NPK, a.s.

Zvýšený nitrooční tlak je jedním z příznaků glaukomu, lidově zelený zákal. Jde o chronické onemocnění zrakového nervu, které neléčené vede k nevratnému poškození zraku až ke slepotě. Čím dříve onemocnění zjistíme a léčíme jej, tím je větší naděje na zachování kvalitního zraku po celý život.

I v dnešní době patří glaukomu druhé místo v příčinách slepoty na celém světě. Proč tomu tak je i v době, kdy máme k dispozici kvalitní diagnostiku, širokou škálu léků a rozvinutou operativu?

Hlavní příčinou je to, že glaukom zachytíme v již rozvinutém stádiu nemoci, a pak je jeho léčba obtížná. Glaukom je totiž záluďný v tom, že probíhá většinou bezpříznakově, nebolestivě a v době, kdy si pacient začne uvědomovat po-

ruchu zraku, je pozdě. Vzniklé poškození zraku již nelze napravit a snahou lékaře je v těchto případech průběh nemoci, a tedy zhoršování zraku co nejvíce zbrzdít.

Jinak je tomu, pokud glaukom odhalíme v počátečních stádiích, kdy ještě nedošlo k poškození zraku. Proto se oční lékaři při vyšetření pacientů na příznaky glaukomu zaměřují. Měření nitroočního tlaku a zhodnocení zrakového nervu patří k základním vyšetřením. Při zjištění vyššího nitroočního tlaku či podezřelých abnormalit na zrakovém nervu pak následují další podrobnější vyšetření.

Ve středu 15. března 2023 mezi 12:30 a 15:00 hod. máte tedy možnost přijít do glaukomové poradny očního oddělení naší nemocnice a nechat si změřit váš nitrooční tlak.

Pokud zjistíme vyšší nitrooční tlak, bude možné pro zájemce provést ihned či po objednání další speciální vyšetření se zaměřením na záchyt glaukomu.

Další informace na www.glaucomaweek.cz

Vladimír Líška

PRONÁJEM NOVĚ UVOLNĚNÝCH NEBYTOVÝCH PROSTOR!

Od 27 do 100 m² v 1. a 2. nadzemním podlaží v budově č.p. 1218, J. E. Purkyně, Litomyšl

- vhodné pro kanceláře, obchod, zdravotnické zařízení, ambulance, rehabilitace a jiné služby
- výtah a bezbariérový vchod
- vyhrazené parkoviště na vlastním pozemku
- v blízkosti centra, nemocnice, lékárny, autobusového nádraží
- to vše za přijatelnou cenu v jedinečné lokalitě

V případě zájmu kontaktujte zástupce majitele na: e-mail: kovar@pkipservis.cz, telefon: **723 722 006**

Stávající nájemci budovy: finanční úřad, veterinární ordinace, ORL ordinace, kosmetické služby, vlasové studio, M&M finanční služby, masáže.

Moje tříměsíční stáž v Barceloně

Už jako malá holka jsem si přála cestovat a poznávat cizí země. Kdyby mi někdo před rokem řekl, že v šestnácti letech budu 3 měsíce žít mimo domov, tak bych se asi zasmála.

O rok později stojím na letišti s kufrem v ruce a loučím se na několik týdnů s mými nejbližšími. Nebudu lhát, bála jsem se letět do neznáma. V tu chvíli ve mně probíhaly různé emoce. Strach či nervozitu moje nadšení stejně překonalo. Možná jsem si zpočátku neuvědomovala, že opravdu letím. Až když letadlo začalo pomalu vzletávat, začalo mi to celé docházet.

První dva týdny v Barceloně pro mě byly těžší. Byl to takový přelom, změna. Máte strach, ale nesmíte si s tím lámat hlavu, naopak čelit tomu a užívat si to. Práce v hostelu mě bavila. Nebylo to nic náročného, a tak máte čas si povídat se svými kolegy, kteří byli opravdu vstřícní a vždycky nám pomohli. Nejvíce mě však bavilo

potkávat nové lidi, za každým člověkem je jeho vlastní příběh, někteří vám ho i řeknou. Pamatuji si na jednu slečnu z Ukrajiny. Vyprávěla mi, jak se kvůli válce odstěhovala od rodiny a rozhodla se začít žít svůj život jinak.

Život v Barceloně je naprosto odlišný od toho u nás. Všichni se usmívají, když jdete do obchodu, tak vám každý prodáváč popřeje pěkný den. Někteří si s vámi i popovídají, odkud jste a jak se máte. V ulicích to žije, potkáváte hudebníky, tanečníky. Lidé tam žijí svoje životy.

Stáž mi dala nejen zážitek na celý život či nové zkušenosti, ale i seberozvoj. Měla jsem čas přemýšlet nad sebou. Díky Barceloně jsem si uvědomila spoustu věcí. Například to, co v životě chci a za čím si chci jít. Mohu říct, že jsem na sebe pyšná. Byla to taková životní výzva a celá nová kapitola. Jsem ráda, že jsem to mohla podstoupit.

Barča Zichová,
studentka 2. ročníku Trading Centre v Litomyšli

30 let sami na III. ZŠ

Letošní projektový den druhého stupně s názvem 30 let sami měl za cíl připomenout si výročí rozdělení Československa a seznámit se se zajímavostmi o Slovensku. Žáci se předem přihlásili do skupin s různými tématy a 16. 2. pak v těchto skupinách strávili celé dopoledne. Věřila se tradiční slovenská jídla, zjišťovaly se zajímavosti o slovenských osobnostech nebo geografických zajímavostech, zpívalo se a tančilo, plstily se ovečky z vlny, cestovalo se po Slovensku, vyrazilo se do ulic města s anketou nebo se žáci seznamovali se slovenštinou s pomocí rodilých mluvčích. Všechna témata tak byla pojata prakticky a prožitkově. Po závěrečné prezentaci moderované a provázené scénkami členy divadelní skupiny jsme si mohli říct, že letošní projektový den se vydařil, neboť ohlasy žáků i nás učitelů byly pozitivní.

Za pedagogy II. stupně **Terezie Dvořáková**

Uzávěrka Lilie

Připomínáme, že uzávěrka dubnové Lilie bude 21. března. Příspěvky a inzeráty proto pošlete na kontakty uvedené v tiráži nejpozději do tohoto data. Podklady dodané redakci po termínu

nebudou otištěny, děkujeme za pochopení. Ceník inzerce a pravidla pro otištění textů najdete na www.litomysl.cz/lilie.

-red-

trvalky - keře - stromky - substráty - hnojiva - zahradnické potřeby

Floream

zahradní centrum

NOVINKA!
rozšířená prodejní
plocha rostlin
7000m²

Okrasné školky Litomyšl
1. jarní výstava
(primule - cibuloviny)
10.3.-19.3.2023

T.G.Masaryka 506, Litomyšl

www.floream.cz

www.skolky.cz

Školky
Litomyšl

Jak se kouzlí zima?

„Abraka dabrika kouzelnice, saně, lyže a čepice“

Starý rok se s námi rozloučil s nachlazením a teplotami, mnozí z nás vánoční svátky trávili nejen v teple domova, ale i pod peřinou s horčím čajem, léky nebo vitamíny.

S radostí jsme se sešli v novém roce 2023. Podělili se o své zážitky a hned v prvním lednovém týdnu předškoláci zahájili předplavecký výcvik. Máme domluvené i lyžování, ale opět nás v lednu zradilo počasí.

Co s tím?

O zimě si vyprávíme. Co dělá příroda, poznáváme volně žijící zvířata, jak vypadají, čím se živí, co v zimě dělají. Na zahradě máme několik krmítek, kam sypeme semínka, pozorujeme ptáky a učíme se o nich. Také tam dovádí hravé veverka, někdy hopká zajíc. Zjišťujeme si o nich informace v naší nebo městské knihovně, vyhledáváme na notebooku a sledujeme krátké příběhy pro děti na interaktivní tabuli (např. Víte, kdo ze zvířat vypadá jako čert? Přece muflon :-). Dozvěděli jsme se také, jak pomáhat v zimě veverkám, a tak na zahradě pro ně přibyla nová krmítka.

A co dál?

Cvičíme a hrajeme hry nejen v MŠ ale i venku. Kreslíme, malujeme a modelujeme zimu. Zpíváme, tančíme a učíme se básničky o zimě, děláme pokusy s vodou, ledem a mnoho dalšího. Vynaložili jsme veškeré úsilí, aby k nám ta pravá zima se sněhem a mrazem dorazila, což se nám v době, kdy píšou tento článek, podařilo. Teď nám zbývá rychle si tu pravou zimu náležitě užít, než nám zase uteče.

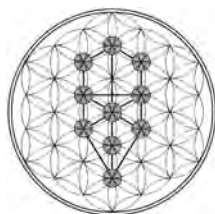
Kdo půjde v tuto dobu kolem naší mateřské školy, určitě si všimne, co nám to vyrostlo na stromech. Je období masopustu, jablka to nejsou!

A co ještě? To si nechám na příště. Čeká nás toho ještě hodně.

Romana Vacková,
ředitelka MŠ Sedmikráska Litomyšl

Psychosomatická terapie

skutečné hledání příčiny zdravotního problému v emocionálním nastavení člověka

Ing. Věroslav Valenta

Na Lánech 764, 570 01 Litomyšl

+420 605 544 899

veroslav.valenta@seznam.cz

www.vv-psychosomatika.cz

fb Psychosomatika - Věroslav Valenta

Městský úřad Litomyšl vypisuje výběrové řízení na obsazení pracovního místa

REFERENT/KA ODBORU VÝSTAVBY A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

výkon státní správy na úseku stavebního řádu – zejména umístování a povolování staveb a jejich změn, terénních úprav a zařízení, užívání a odstraňování staveb.

Nabízíme práci v příjemném kolektivu, pružnou pracovní dobu, pět týdnů dovolené, stravenkový paušál, příspěvek na penzijní připojištění a další zaměstnanecké benefity.

Více informací k jednotlivým nabídkám najdete na webu www.litomysl.cz a na úřední desce.

Kontakt: Ing. Josef Filipi,
MěÚ Litomyšl, tel. 461 653 347,
josef.filipi@litomysl.cz

Litomyšl
město pro lidi

Turisté na Pražském hradě

Hned jak se objevila informace o prodloužení bezplatného vstupu do některých objektů Pražského hradu pro seniory 70 + do odvolání, neváhali jsme s přípravou výletu pro náš turistický klub při U3V.

Jeli jsme hned 8. února 2023, opět vlakem ČD. Možnost vidět využilo 25 členů klubu.

A co jsme všechno viděli?

Nádhernou katedrálou sv. Víta a Starým královským palácem nás provedl mladý průvodce, přiblížil nám nejen historii, ale upozorňoval nás průběžně na nejvýznamnější místa a díla objektů. Další dva objekty z 1.okruhu, a to baziliku sv. Jiří a Zlatou uličku, jsme si již prohlédli samostatně. Krásou jsme byli okouzleni.

Neméně poučnou a zajímavou byla výstava Příběh Pražského hradu, umístěná pod Vladislav-

ským sálem. Rozsáhlá expozice vypovídající o celé historii hradu je krásně doplněna o archeologické nálezy, modely objektů, zbraně i oděvy z různých období.

Neskutečně nádherné originály obrazů významných malířů, shromažďované od dob Rudolfa II., nás oslovily v nově otevřené obrazárně. Nachází se ve stavebně zajímavém objektu Císařské konírny.

Domů jsme se vraceli obohaceni o nové dojmy, políbení geniem loci místa a vděční končícímu panu prezidentovi za vstřícnost k naší věkové skupině. Nakonec i krokoměr ukázal slušnou pohybovku dne, našlapáno přes 13 000 kroků. Vřele doporučujeme.

Za skupinu **Vlasta Nováčková**

mivepo
český výrobce nábytku

KVALITNÍ ČESKÉ LOŽNICE
váš spánek v našich kvalitách

PRODEJNA: Pomezí 249, okres Svitavy
www.kvalitniloznice.cz
tel.: 732 720 991

- o vlastní truhlárna a prodejna
- o postele z masivu, matrace, rošty a nábytek
- o doprava a montáž po ČR ZDARMA

Možnost vyzkoušení postelí i matrací po předchozí telefonické domluvě na čísle 732 720 991, 7 dní v týdnu.

Svěťte svůj spánek do rukou kvality!

OBUV TEXEVO - 20 let v Litomyšli

Smetanovo nám. 27 - naproti soše Bedřicha Smetany.

Dovolte mi, abych Vám srdečně poděkoval a pozval Vás do naší prodejny obuvi. Připravujeme pro Vás již JARNÍ KOLEKCI 2023, která je vyhotovena převážně z pravé přírodní usně (kůže) v souladu se zdravým obouváním. Mnohé modely byly atestovány zkušebníou IQC ZLÍN. Firma TEXEVO s.r.o je také oceněna TOP MODELEM na mezinárodním veletrhu KABO BRNO. DESIGN, KOMFORT a „dobrá cena“ jsou vždy naším cílem.

S potěšením Vám s výběrem obuvi poradí a obslouží Vás naše milá a zkušené prodavačka paní Škeříková již s letitou praxí.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Vlastimil Votava, jednatel TEXEVO s.r.o.

Dětská skupina Na Návrší

Dětská skupina Na Návrší, jsme malá dětská skupina pro 12 dětí od 1 roku do 4 let (včetně). V rodinném prostředí nabízíme individuální přístup a přátelskou atmosféru. Nové děti přijímáme během celého školního roku. Zájemci pište na veronikadvorak83@gmail.com. Těšíme se na vás.

Vávrová Veronika

Sedmáci na lyžích

První pondělí v únoru jsme se vydali na lyžařský kurz do Harrachova. Po příjezdu jsme se ubytovali a po obědě natěšení vystoupali na sjezdovku. Zde jsme byli podle našich lyžařských dovedností rozřazeni do čtyř družstev. Další dny jsme lyžovali a pod vedením našich učitelů se zlepšovali.

Středeční odpoledne jsme strávili na túře k Mumlavským vodopádům a zakončili ji v areálu různě velkých skokanských můstků. Poslední večer nás čekala diskotéka, kterou jsme si naplno užili.

Celý týden nám přálo počasí - bylo hodně sněhu, mrzlo, až praštělo, a na vše svítilo sluníčko.

Lyžařský kurz jsme všichni ve zdraví přežili a určitě na něj budeme dlouho vzpomínat.

Za žáky sedmých tříd ZŠ Zámecká

Pavla Chadimová a Karolína Vodehnalová

NOVINKY Z MĚSTA DO VAŠEHO MAILU

Základní škola Litomyšl
U Školek 1117

Spolu jsme správná dvojka!

posílená angličtina!

1 + 1 = 2

Práce s digitálními technologiemi

Beseda s nadšeným vodákem a sportovcem Radkem Šťovíčkem

Poslední březnový den roku 2022 zahájil litomyšlský rodák Radek Šťovíček svoji téměř 1000 km dlouhou plavbu z Českých Budějovic do Hamburku rozdělenou do 21 etap. Na mořském skifu Liteboat absolvoval stejnou trasu, jakou kdysi dávno zdolávali plavci na vorech.

Tímto způsobem se snažil připomenout dlouhou historii plavení dřeva pomocí vorů z jihu Čech až do Německa. Zajímavostí je, že voráci nevozili pouze dřevo, ale třeba i čerstvé ryby. Nejen o tomto zajímavém sportovním výkonu, ale i o historii vorařství a aktivitách spojených se znovuoživením vorařské tradice na řece Vltavě bude Radek Šťovíček hovořit v pátek 31. března 2023 od 18 h v Novém kostele, a to v rámci cyklu besed a přednášek organizačních místní skupinou Skautského institutu. Naš host dokonce přislíbil, že k nám do Litomyšle přiveze ke zhlédnutí samotný mořský skif, na kterém celou vodní cestu absolvoval. Srděčně tedy zveme všechny příznivce vodáctví a historie vorařství na určitě zajímavou a inspirativní besedu. Vstupné je jako obvykle dobrovolné.

*S vodáckým pozdravem ahoj
za Skautský institut zve Martin F. Kubeš*

Příměstský letní tábor plavecké školy

Plavecká škola Litomyšl nabízí příměstský letní tábor pro děti od 7 let (ukončená 1. třída) a mládež do 15 let v termínech 24. 7. - 28. 7. a 31. 7. - 4. 8. 2023. Tábory začínají v 8 h a končí v 16 h. Program bude sestaven z výuky plavání, sportovních aktivit, poznávání přírody, turistiky. Plavecká výuka bude probíhat dle počasí v solární přehřívávací bazénech na plovárně nebo v krytém bazénu. Plánujeme i zařazení prvků triatlonu (je třeba seřízené a bezpečné vlastní kolo a přílbu). Rádi bychom většinu

času s dětmi strávili v přírodě. Při špatném počasí je možné využít krytý bazén, zakrytý zimní stadion s plochou pro in-line bruslení (na vlastních bruslích) a sportovní halu. Obědy budou zajištěny. Děti je třeba vybavit dopolední a odpolední svačinkou a pitím na celý den. Cena tábora činí 2 700 Kč [obědy, materiál na soutěže, odměny, jízdné, vstupné...]. V případě zájmu se co nejdříve ozvěte na adresu plaveckaskola@mslit.cz, kapacita omezena.

Dagmar Marková, Plavecká škola Litomyšl

BOHEMIATEX

průmyslová zóna Pohodlí u Litomyšle

PŘIJMEME

obsluha strojů
seřizovač
řidič kamionu

nástup možný ihned

775 154 895

www.bohemiatex.eu

KOMINICTVÍ LITOMYŠL

ŠTĚPÁN LNĚNIČKA

- Rekonstrukce komínů
- Čištění komínů
- Prohlídky dle vyhlášky č. 34/2016
- Vložkování komínů
- Frézování komínů

Tel. 728 675 475

email: kominictvi.lnenicka@email.cz

OKRASNÁ ŠKOLKA STRAKOV

TĚŠÍME SE NA JARO 2023

Prodej ovocných dřevin - jabloně, hrušně,
švestky, třešně, višně, meruňky, broskvoně
a bobuloviny

Otevíráme 1. března (dle počasí)

Balkonové rostliny v prodeji od 2. poloviny dubna

PO-PÁ od 8:00 do 17:00

SO od 8:00 do 11:30

Strakov 22

tel.: 461 639 001 mob.: 731 812 324

www.ars-vavrin.cz ars-skolkastrakov@centrum.cz

Splňte si sen

o vlastním bydlení

Jiří Holomek
+420 722 915 017

Marie Holomková
+420 730 858 099

info@stavbyholomek.cz

stavbyholomek.cz

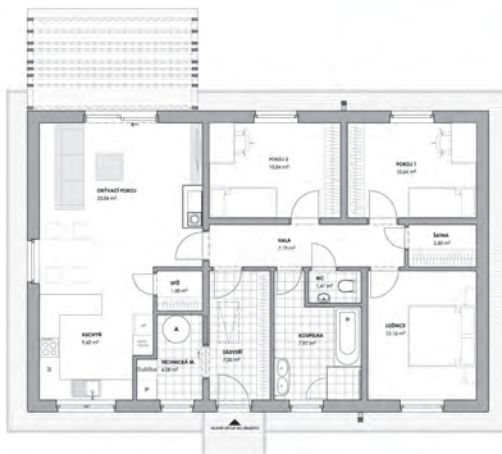
- difuzně otevřená dřevostavba
- nízkoenergetická třída B
- certifikovaná skladba Pavatex

Hrubá stavba 100 m²

základová deska
svíslé konstrukce + zateplení
fasáda, okna
zateplení stropu
střecha

cena
2 400 000 Kč

Dům na klíč 100 m²

sádkartony
vytápění
elektroinstalace
podlahové krytiny
koupelna
vnitřní dveře

cena
3 500 000 Kč

více informací na stavbyholomek.cz

Adfors Basket Ples vybral přes 50 tisíc na dobrou věc

Na čtvrtý pokus to konečně dopadlo! Řeč je o basketbalovém plesu, který samozřejmě není určen jenom pro basketbalisty, ale i pro širokou veřejnost. Premiérový ročník byl původně plánován na 13. března 2020, ale tři dny před akcí nám covid na nějakou dobu vše pozastavil. Ani v letech 2021 a 2022 se z logických důvodů akce konat nemohla, a tak jsme se dočkali až nyní, konkrétně 28. ledna 2023, kdy se ve Smetanově domě sešlo kolem 200 návštěvníků,

kteří příjemně zaplnili hlavní sál i taneční parket.

Dle ohlasů si všichni akci moc užili a kvitovali i příjemný hudební doprovod jihočeské kapely Jazzika. Velkého potlesku se dostalo i taneční skupině při předtančení, půlnoční překvapení pak zajistila jedna z nejlepších poledance tanečnic v republice.

Jak už se u nás stalo dobrým zvykem, celá akce měla i benefiční rozměr. Na pomoc handicapovaným dětem skrze Nadační fond manželů Pokorných putuje výtěžek, který činí nádherných 51 317 Kč. Děkujeme všem účastníkům za příspěvek a také oběma dražitelům, kteří si domů odnesli podepsaný dres Tomáše Satoranského a abstraktní obraz, a výrazně se tak na dané částce podíleli.

Díky pozitivním ohlasům a také při pohledu na vybranou částku jsme už nyní rozhodnutí, že i v roce 2024 se společně sejdem v krásném prostředí Smetanova domu na dalším ročníku Adfors Basket Plesu, a věříme, že si ho ani vy nenecháte ujít.

Martin Šorf, předseda Adfors Basket Litomyšl

Požární sport na Pohodlí

Po dvou sezónách narušených covidem jsme se s celým týmem SDH Pohodlí - muži konečně dočkali a mohli jsme odběhat celý okruh Okresní ligy Svitavska (dále jen OLSY), postupových soutěží a dalších dobrovolných závodů v úzkém i širokém okolí bez jakýchkoliv omezení. Avšak uplynulý ročník nezačal přesně dle našich představ.

Hned první květnový závod OLSY v Širokém Dole se nám nevydařil tak, jak bychom chtěli, takže 9. místo. Po Širokém Dole následovala několika-týdenní pauza, během které se uskutečnily postupové soutěže. Světe div se, po zápolení se sousedním Osíkem na okrsku jsme postoupili do okresního kola v Kamenci, kde jsme skončili na 3. místě. To pro nás znamenalo postup do krajského kola v Pardubicích. Zde už to bylo o něčem jiném. Po dvou neplatných pokusech ze štafet a nepřesvědčivých výsledcích v jednotlivcích a požárních útocích jsme skončili na 7. místě, avšak zkušenost a poučení pro příští ročníky jsme si určitě odnesli všichni.

Po postupovkách jsme se vrátili k tomu, co nám jde nejlépe, naše OLSY. Po dvou pátých a jednom

osmém místě jsme se usadili na průběžném 6. místě tabulky a vypadalo to, že bychom mohli útočit i na vyšší pozice. Bohužel přišla rána v podobě závodu v obci Nedvězí, kde jsme skončili až osmnácti a odvezli si jen hrstku bodů.

Přestávka pár týdnů a je tu závod v Kamenci. Závodníci na místa, pozor, prásk. Než se většina lidí stihla otočit, na časomíře svítil čas 16:78 a my v euforii pomalu zapomněli, či jsme. Druhé místo. Škoda jen že to nestačilo na to první. Najednou jak kdyby nás osvítilo, za týden v Oldřiši další druhé místo, další víkend v Desné, kam se zpravidla jezdíme jen zúčastnit - krásné 5. místo. V tuto chvíli jsme se nacházeli na bedně a do konce sezony zbývaly jen dva závody, Květná a Perálec. Zde se ale moc nezadařilo, a to nás srazilo na celkové páté místo, stejně jako v předešlém ročníku. My ale nevěšime hlavy a poctivě se připravujeme na další rok.

Ženám se také dařilo, i když né tak závažně. V půlce této sezóny na soutěži v Kamenci se nám podařilo vylepšit si osobní rekord z 18:41 na 18:35. Nejlépe se nám ovšem podařilo umístit se na 5. místě na Desné s časem 18:08, což bylo naše druhé vylepšení osobního rekordu v sezóně. V letošním roce se nám ale podařila prolomit sedmnáctka, pouze ale na jednom terci, a to hned dvakrát. Poprvé v Hartmanicích a podruhé na Desné s nádherným časem 17:76. Celkově se nám podařilo umístit se na 15. místě a už se nemůžeme dočkat sezóny 2023, kde doufáme, že pokoříme sedmnáctku úplně.

Závěrem se sluší poděkovat všem sponzorům a hlavně městu Litomyšl a Pardubickému kraji za jejich podporu.

Za sportovní týmy SDH Pohodlí

Pavel Dvořák a Petra Vacková

foto: Filip Vašina

Tasner VINOTÉKA

K pětiletému výročí ukončení vinotéky v ulici Růžová a přestěhování na Smetanovo náměstí 133 (naproti soše Bedřicha Smetany) děkujeme všem svým zákazníkům za přízeň. V měsíci březnu jsme si pro vás připravili akci na odrůdu Irsai Oliver. Více informací ve vinotéce.

NABÍZÍM INSTALATÉRSKÉ PRÁCE

Lidmila Luděk
Dukelská 970, Litomyšl
Tel. 777 240 050

STAROŽITNOSTI LITOMYŠL

na Partyzánské ulici vedle bývalého
KOVOPOLU dnes KOMFI

vykoupi z pozůstalostí, půd a chalup a v hotovosti vyplatí starožitný nábytek z měkkého i tvrdého dřeva, nábytek kovový a chromový z ohýbaných trubek, kupují i nábytek plastový vše až do r. 1960.

Dále mám zájem o obrazy, vojenské věci, lustry, betlémy, trakaře, vozíky, hračky, hodiny, kočárky na děcka i na panenky, staré motocykly i jejich části, housle, basu, trumpetu a jiné věci starožitného charakteru.

Platba v hotovosti ihned, solidní jednání i ceny. Přijďte nabídnout, nebo zavolejte kdykoliv na telefon: 604 243 579 a já se rád přijedu podívat.

Email je p.mencik@centrum.cz

Děkuji předem za Vaše nabídky Petr Menčík

Kamenictví 4K

Karel Kopecký, Němčice 87, 561 18
Tel. 776 643 713

- výroba žulových pomníků
- přebroušování a vyrovnávání starých pomníků
- kuchyňské desky, parapety, pečící kameny
- sekání, zlacení, stříbření a obnovování písma
- výroba betonových hrobců + výkopové práce
- zpracování pískovců, výrobky dle přání zákazníka
- velký sortiment doplňků
- zaměření i cenové návrhy zdarma

Zkušenosti v oboru od roku 1985

Lilie

INZERUJTE V LILII!

více na www.litomysl.cz/lilie

TRAMON s.r.o.

Tel.: +420 608 312 131, +420 606 754 979

Email: tramon@tramon.cz

Web: www.tramon.cz

Nabízíme:

- **Možnost uložení zeminy, asfaltu, betonu a cihel**
v recyklačním středisku
- **Možnost přistavení kontejnerů** včetně odvozu
do recyklačního střediska Tramon
- **Pronájem kontejnerů** (možnost zapůjčení **ZDARMA**)
2x SCANIA XT450 8x4 souprava – nosnost 30t
1x DAF LF290 – nosnost 12t
- **Prodej zeminy a recyklátu** (betonový, asfaltový, cihelný)
- **Možnost prodej kameniva – frakce:**
0/2N, 0/4, 0/4N, 2/4 POD, 4/8, 4/8 POD, 8/11, 8/16, 11/16, 11/22,
32/63, 0/32, 0/32N, 0/63, 0/63N, 0/125, 63/125N, MZK
- **Možnost prodeje písku**
- **Možnost deponie pro stavební firmy** (neomezené množství)
- **Recyklace inertního odpadu**
- **Zemní a výkopové práce**
CAT 323 – pásový bagr, CAT 962 – kolový nakladač
BOBCAT T590 – pásový nakladač, BOBCAT E20 – minibagr + kladivo
- **Možnost drcení a třídění na strojích POWERSCREEN**
H6203R – H Range Screen, Premiertrak 400X – mobilní drtící zařízení

Více informací a aktuální ceník naleznete na webových stránkách
www.tramon.cz

Provozní doba střediska
Pondělí – Pátek 7:00 – 14:00

Mimo provozní dobu po předchozí telefonické domluvě

www.tramon.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání
a inovace pro konkurenceschopnost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Sportovci z Litomyšle uspěli v prestižní regionální anketě

Na galavečeru v Tylově domě v Poličce byly slavnostně vyhlášeny výsledky ankety Nejúspěšnější sportovec regionu Svitavska za rok 2022. V hlavní kategorii ocenila odborná komise nejvýše výkony reprezentanta v hasičském sportu Zdeňka Krále z SDH Trpín, který zaznamenal vynikající výsledky na mezinárodních soutěžích v nejtvrdějších disciplínách TFA a letos se chystá na mistrovství světa do Kanady. V dorostenecké kategorii zvítězil triatlonový reprezentant Jakub Marek ze Svitav a v letos mimořádně nabitě žákovské kategorii odborníci ocenili na prvním místě litomyšlského atleta Viléma Voříška, kromě jiného loňského republikového šampióna v hodu diskem. Litomyšlští sportovci byli díky vynikajícím výsledkům v uplynulém roce v anketě jako tradičně velmi úspěšní. Celkem převzalo ocenění z rukou významných představitelů regionálního sportu, politiky a společenského života 39 laureátů.

Vyhodnocení sportovci z Litomyšle v anketě Nejúspěšnější sportovec regionu Svitavska za rok 2022:

Jednotlivci – dospělí:

2. Pavel PEŠEK (triathlon, SBR TRI Team Litomyšl)
4. Barbora LAŇKOVÁ (motokros, Orion Racing Team Litomyšl)
5. Martin DOUBEK (automobilové závody EuroNascar, Orion Racing Team Litomyšl)

Jednotlivci – žáci:

1. Vilém VOŘÍŠEK (atletika, TJ Jiskra Litomyšl)

Trenéři:

- Petr KOVÁŘ (motokros, Orion Racing Team Litomyšl)
Pavel BAAR (atletika, TJ Jiskra Litomyšl)

Masters:

- Petr BARTOŠ (motokros, Orion Racing Team Litomyšl)
Květa RAMEŠOVÁ (karate, Karate-do Litomyšl)
Ivo STRNAD (atletika, TJ Jiskra Litomyšl)
Roman SEDLÁČEK (triathlon, SBR TRI Team Litomyšl)

Krajánek:

- Jáchym KOVÁŘ (atletika, TJ Dukla Praha, odchovanec TJ Jiskra Litomyšl)
Natálie JANDÍKOVÁ (plavání, SCPA Pardubice, odchovankyně Plaveckého klubu Litomyšl)

Kolektivy – dospělí:

- TJ Jiskra Litomyšl (atletika muži)

Kolektivy – dorost:

- Adfors Basket Litomyšl (basketbal junioři U19)

Kolektivy – žáci:

- Adfors Basket Litomyšl (basketbal, žáci U14)
TJ Jiskra Litomyšl (atletika starší žáci)

Handicapovaný sportovec:

- Petr SVATOŠ (stolní tenis, TJ Jiskra Litomyšl) **Radek Halva**

Fotbalová Jiskra na startu jarních mistrovských bojů

V sobotu 11. března vstoupí fotbalisté TJ Jiskra Litomyšl do jarní části mistrovského ročníku 2022/2023 v krajském přeboru Pardubického kraje. Premiérové jarní vystoupení na ně čeká v nedaleké České Třebové a následně se dvakrát za sebou představí v domácím prostředí,

když na umělé trávě přivítají silné soupeře z Holic a Lázní Bohdaneč. Svěřenci trenéra Romana Pražáka mají na co navazovat, neboť jednak budou obhajovat konečné druhé místo v soutěži z loňského roku a také si na podzim vytvořili solidní výchozí pozici do odvet, neboť přezimovali na průběžné čtvrté příčce. Jejich cílem bude lichotivě umístění v popředí přeboru minimálně udržet. Zimní příprava se odehrála ve standardní podobě v domácích podmínkách a v rámci herních testů dosáhla Jiskra na jeden pozoruhodný výsledek, když dokázala zvítězit na hřišti diviziho Ústí nad Orlicí hracího v kompletní sestavě 2:1. Ačkoli se jednalo „jen“ o přípravu, tak i tahle výhra naznačila, že forma týmu by mohla být při vstupu do jara dobrá. Ve stejný den jako áčko vstoupí do mistrovských bojů v krajském přeboru rovněž společné družstvo dorostu Jiskry Litomyšl a Sokola Dolní Újezd. **Radek Halva**

Řádková inzerce

Koupím gramofonové LP desky do své archivní sbírky. Nesbírám vážnou hudbu, lidovky ani dechovky. Platba ihned v hotovosti. Děkuji za nabídky na T-724 229 292 nebo e-mail: Fiat1955@seznam.cz • Prodám krabici knih dět-

ské + kuchařky za 550 Kč. T-739307646 • Koupím hodiny stolní zasazené v mramoru možno i kalamář, starý prádelní koš k uložení sbírky panenek a medvídků, možno i panenky či medvídky z let 1930-1970. T-739307646

CENTRUM ELEKTROKOL

Největší specializovaná prodejna **elektrokol v regionu!!!**

Litomyšl, Havlíčkova 444

Prodej a servis

elektrokol, elektrokoloběžek, baterií, seniorských elektrovoziků

Repasování a výroba **baterií**

výběr z 50 **elektrokol**

www.centrumelektrokol.cz

www.bateriedoelektrokol.cz

tel.: 777 612 011

Elektrické vozíky a skútry

Pohyb v každém věku

VYSOKÉ MÝTO
Tel.: 732 370 115
www.jirided.cz

ZAHRADNÍ TECHNIKA DĚD s.r.o.
ZAHRADNÍ A KOMUNÁLNÍ TECHNIKA

Firma Tesaři Osík s.r.o. nabízí k prodeji

PALIVOVÉ DŘEVO – ODŘEZKY

Kdy: Po–Pá od 7.00–16.00

Cena: 700 Kč bez DPH za balík (2 m³)

V případě zájmu volejte:

736 472 695

Výrazný otisk fotbalistů Jiskry Litomyšl v mezikrajském finále ročníků 2012 a 2013

Skvělého úspěchu dosáhly fotbalové výběry U10 (ročníku 2013) a U11 (ročníku 2012) okresu Svitavy v mezikrajském finále halových přeborů výběrů krajských fotbalových svazů Pardubic a Hradce Králové.

Do mezikrajského finále se týmy kvalifikovaly z výběrového turnaje Pardubického kraje, kde za sebou U11 nechaly výběry okresů Ústí nad

Orlicí a Chrudimí a U10 pak výběry OFS Pardubic a Chrudimí.

Výběr hráčů U11 bral po zlepšeném výkonu v druhé půlce turnaje zasloužené bronzové medaile, kdy jako jediný v turnaji dokázal porazit pozdějšího vítěze tým OFS Pardubic. Cennou medaili si tak z turnaje odváží i hráč Jiskry Litomyšl Filip Hubinka.

MČR motoskiöring Orion-Shiva KTM 2023

Navzdory počasí se letos přece jenom odjely dva mistrovské závody z pěti naplánovaných. Nejdříve se v sobotu 11. února začalo jezdit na dráze v Klášteřci nad Orlicí. Druhý den se karavana závodníků přesunula do nedalekých Dobřan v Orlických horách. Letos zpestřila seriál účast 14 posádek jezdců z Lotyšska a diváci mohli obdivovat rychlost těchto borců, kteří

na trati ukázali, jak se dravě jezdí motoskiöring v Lotyšsku.

Suverénní obou závodů se stali motokrošař Pavel Dvořáček, za ním na lyžích výborně jedoucí Daniel Mandys [MTX Racing, 46 bodů], když po skvělém výkonu zaslouženě obhájili titul. Stříbrnou pozici nakonec bere posádka Podzimek, Fendrych [Bača Team, 29 b.] a bronz zkušený Marek s Vondruškou [Cermen KTM Team, 29 b.]. Závodní dvojice Orion Racing Teamu František Kylar - Tadeáš Majvald vybojovala v Dobřanech pěkné třetí místo - celkově v šampionátu skončili šestí. Smůla provázela i letos další dvojici Orionu - ostříleného Lukáše Mohaupta [číslo 10] se staronovým partákem Karlem Sejkem. Trojnásobní mistři z let minulých měli v Dobřanech odpoledne ošklivý pád a následky odnesl lyžař vykloubeným ramenem.

Ve vloženém Orlickém poháru se radovala z vítězství posádka motorkář Jiří Kavka a lyžař Pavel Sabota z Klášteřce.

Petr Kovář, Manažer Orion Racing Team

Dvě ceny na Sportovci roku pro mladé basketbalisty

Vyhlášení tradiční ankety Sportovec roku okresu Svitavy za rok 2022 proběhlo v únoru v Poličce. Stalo se už dobrým zvykem, že na tento slavnostní večer jezdí pravidelně i mladí basketbalisté a basketbalistky z místního klubu Adfors Basket Litomyšl.

Nejinak tomu bylo i tentokrát a na podiu jsme měli hned dvojí zastoupení. V kategorii žákovských kolektivů byli jedni ze tří oceněných i naši mladší žáci U14, kteří si to zasloužili druhým místem ve Východočeském přeboru U13 a účastí v lize žáků a Středoevropské mládežnické lize.

Druhým oceněným týmem byli ve starší kategorii i naši junioři U19, kteří suverénně vyhráli Nadregionální ligu juniorů a později uspěli i v kvalifikaci o celostátní ligu. Stejně jako jejich mladší kolegové byli i oni účastníky Středoevropské mládežnické ligy.

Pro tyto chlapce ročníků 2005 a 2006 to bylo již několikáté ocenění v této anketě a zřejmě i jejich poslední v mládežnické kategorii. Uzavírá se tím tak jejich mládežnické putování, které započali stříbrem z Mistrovství ČR minižactva U12, a nyní už je čekají boje především v kategorii dospělých.

Martin Šorf, předseda Adfors Basket Litomyšl

Ještě většího úspěchu dosáhl tým U10, který si na krk pověsil dokonce medaile zlaté a celý turnaj i díky fantastickému výsledkovému obratu v závěru posledního utkání nakonec vyhrál.

Ke zlatu dopomohli svému týmu opět i hráči Jiskry Litomyšl Jakub Friedl a František Rumler.

Konečné pořadí U11: OFS Pardubice, OFS Jičín, OFS Svitavy, OFS Trutnov

Konečné pořadí U10: OFS Svitavy, OFS Trutnov, OFS Ústí nad Orlicí, OFS Náchod

Děkujeme našim hráčům za skvělou reprezentaci Litomyšle a svitavského okresu, trenérům za příkladný koučink a rodičům za úžasnou podporu v hledišti.

Tonda Hloušek

Atletické okénko

Pokračuje halová sezona, máme za sebou řadu závodů, kde se atleti pokoušejí o splnění výkonnostních limitů opravňujících k účasti na mistrovství republiky. Dnes můžeme evidovat již 14 nových oddílových rekordů. Vrcholem pro mnohé byly krajské přebory, které se uskutečnily v hale Jablonce nad Nisou. Na nich jsme získali 4 zlaté medaile [Voříšek - koule, Chadimová - koule, Júza - 800, Kotyzová - pětiboj], 3 stříbrné [Chalupníková - koule, Chadimová - 60 př., Kubíčková - 1500 m], 6 bronzových [Júza - 60 př., Suchánková - 800, Brychta - 300 m, Kubíček - tyč]. Limity pro mistrovství republiky si zajistili V. Voříšek a V. Kotyzová. Veronika již svůj mistrovský pětiboj absolvovala a obsadila 13. místo, když 11 zákyň před ní bylo starších než ona. Nejlepší její disciplínou je skok daleký, musí přidat hlavně ve vytrvalostním běhu. Své krajské přebory absolvovala i přípravnice v Pardubicích, kde stříbrné medaile získal Radovan Vindyš [60 m a hod medicinbalem] a štafeta děvčat v sestavě Hánělová, Vodehnalová, Drábková, Hurychová].

Další kvalitní výkony naši zaznamenali na Moravě, Denis Gult závodil v žákovské kategorii na Beskydské laťce v Třinci [166 cm], Karolína Suchánková si vytvořila v Ostravě osobní rekord na 1500 m [4:56,46], ve Vítkovické hale závodili i dorostenci: Vilém Voříšek vyhrál kouli [13,63], David Kubíček byl druhý ve skoku o tyči [322].

Český atletický svaz zveřejnil tabulky výkonů za rok 2022 a mezi nejlepšími jsou uvedeni i litomyští atleti. V kategorii mužů najdeme nejlépe umístěného Vojtěcha Kozáka [8. v oštěpu 68,91], dále jeho bratra Tomáše [koule], M. Vilčeka [kladivo] a P. Baara [110 m př.]. Junior J. Jakub se dostal do tabulek za výkon v desetiboji], v kategorii dorostenek V. Suchánková [1500 m př.]. Z žáků V. Voříšek figuruje na předních místech ve všech 4 vrhačských disciplínách, nejlépe druhý v disku D. Kubíček si nejlépe osvojil skok o tyči, v tabulkách je i jeho výkon v kladivu. Z mladšího žactva je na 2. místě V. Kotyzová [dálka], na 3. místě D. Gult [výška] a M. Júza [1500 m př.]. V neposlední řadě v čele veteránských tabulek vévodí také výkony I. Strnada a P. Baara.

Nejbližšími akcemi budou oddílové závody ve Svitavách, Mistrovství ČR dorostu v Ostravě, žactva v Praze, veteránů v Jablonci. Krajské soutěže družstev zahájí přespolním během mladšího žactva ve Vysokém Mýtě. Dne 25. 3. chceme pořádat v klubovně na stadionu školení a doškolení rozhodčích.

Petr Jonáš

Lilie

Zpravodaj města Litomyšle Lilie. Vychází 1x měsíčně, vydává město Litomyšl, Bří Štátných 1000, 57020 Litomyšl, IČ 00276944 • Redaktorka: Zuzana Vojáčková Adamská, 461 653 308, lilie@litomysl.cz • Tisková mluvčí: Anna Doubravová, 775 965 126, anna.doubravova@litomysl.cz • Redakce: Bří Štátných 1000, 57020 Litomyšl • www.litomysl.cz/lilie, www.facebook.com/litomysl.lilie • Úřední hodiny redakce: Út 9-12, St 13-17 (červenec-srpen do 16.00) • Články opatřené značkou a neoznačené materiály jsou dílem redakce. Příspěvky dopisovatelů mohou být otištěny pouze pod celým jménem a nemusejí vyjadřovat názory redakce. Uzávěrka podkladů je vždy k 21. předchozího měsíce. Zpravodaj neprochází jazykovou úpravou • Periodický tisk územního samosprávného celku. Povolení rMK ČRE 12/017 • Grafická úprava a tisk: H.R.G. Litomyšl • Náklad 5000 ks • Do litomyšlských domácností a integrovaných obcí zdarma, ostatní 12 Kč.